

DE STAAT VAN DE OUDER

OMGAAN MET DE
DIGITALE WERELD

‘PLING!’ TIJDGEVOELIG-VERZOEK OM MEER SCHERMTIJD. ‘JEROEN HEEFT GEVRAAGD OM MEER SCHERMTIJD VOOR ‘BRAWLSTARS’’

Aldus mijn mobiele telefoon en laptop in koor dwars door een vergadering. Een terugkerende situatie tijdens mijn werkdag, meestal ongeveer 20 minuten nadat bij mijn zoon de schoolbel is gegaan. Een minuut later gevolgd door een stroom appjes: ‘Mam...’, ‘MAAAAM!...’, ‘HALLO?!...’, ‘Ik vraag het wel aan papa. DOEI!...’

Dit is maar een klein voorbeeld van hoe omgaan met schermtijd, gebruik van sociale media, gamen en AI inmiddels dagelijks onderwerp van gesprek zijn in ons gezin. In een snel veranderende digitale wereld krijgt de huidige generatie ouders te maken met veel opvoedvraagstukken die ze niet kennen uit hun eigen jeugd. Wat is een juiste leeftijd om een telefoon te krijgen? Hoeveel schermtijd is nog gezond? Wordt die laptop wel gebruikt voor huiswerk of zitten ze toch weer stiekem te Netflixen? Hoe bereid je een kind voor op alles wat ze online tegen kunnen komen? Waar houdt vertrouwen op en is controle noodzakelijk? Hoe controleer je eigenlijk als je zelf niet eens goed weet waar je kind online uithangt?

Ook scholen lopen tegen gelijksoortige vragen aan en zoeken een manier om zich tot de digitale wereld te verhouden. En ervaren dat de antwoorden op deze vragen niet eenduidig zijn en ook steeds veranderen. Daarom is digitalisering het onderwerp van deze Staat van de Ouder. Niet om antwoorden te geven op al deze vragen, maar wel om meer te weten te komen over waar ouders tegenaanlopen, waar ze zich zorgen over maken en welke rol scholen daarin spelen. Wetende dat dit een momentopname is, want ontwikkelingen gaan razendsnel. En onze ideeën erover veranderen mee.

In deze Staat van de Ouder 2026 onderzoeken we hoe ouders die digitale wereld ervaren. Hoe zij omgaan met sociale media, groepsapps, laptops in de klas, digitale leermiddelen en de snelle opkomst van AI. We zien dat ouders veel kansen herkennen: kinderen leren nieuwe vaardigheden, blijven verbonden met elkaar en krijgen toegang tot middelen die hun leren kunnen versterken. Maar we zien óók zorgen. Over afleiding, druk, veiligheid en de vraag hoe je als ouder nog kunt bijblijven als je kind inmiddels sneller swipet dan jij kunt nadenken.

“WAT MIJ RAAKT IS DE BETROKKENHEID VAN OUDERS”

Wat mij opnieuw raakt in dit onderzoek, is de betrokkenheid van ouders. Ze willen begrijpen wat hun kinderen online meemaken. Ze willen weten hoe scholen technologie inzetten. En ze willen zélf bijleren, zodat zij hun kinderen op een goede manier kunnen begeleiden. Ouders staan midden in deze digitale realiteit en doen dat, vaak met vallen en opstaan, met veel liefde en doorzettingsvermogen.

We hopen dat dit rapport helpt om het gesprek te voeren: over kansen, over risico's, maar vooral over hoe we digitalisering sámen kunnen vormgeven. Zodat kinderen in een wereld vol schermen niet alleen digitaal vaardig worden, maar ook stevig, veilig en zelfbewust kunnen opgroeien.

Lobke Vlaming
Directeur, Ouders & Onderwijs

INLEIDING

Ouders spelen een onmisbare rol in het onderwijs. Zij zien dagelijks wat hun kind nodig heeft, waar die tegenaan loopt en wat er wel of niet werkt in de praktijk. Juist daarom is het belangrijk om hun ervaringen, ideeën, en zorgen serieus te nemen. Met de Staat van de Ouder geeft Ouders & Onderwijs ouders een stem; een representatief en toegankelijk beeld van hoe ouders het onderwijs van hun kinderen beleven.

Dit jaar staat digitalisering centraal. Van sociale media tot digitale leermiddelen, van de groepsapp tot AI, van laptops in de klas tot leerlingvolgsystemen. Digitalisering is een onlosmakelijk onderdeel van het leven van kinderen, thuis én op school. Volgens ouders heeft dat positieve kanten, maar roept ook nieuwe vragen, dilemma's en onzekerheden op. In dit rapport laten we zien hoe ouders deze digitale realiteit ervaren: waar zij enthousiast over zijn, waar zij kansen zien en waar zij zich zorgen maken.

Het maatschappelijk debat gaat vaak over het beperken van de online wereld. Zo hebben we inmiddels een mobieltjesverbod, waar twijfel omgeslagen is naar brede steun voor niet alleen een verbod in de klas, maar ook voor een verbod in de hele school. Verder zijn er zorgen over online pesten en nepnieuws en is er veel steun voor een verbod op sociale media onder de zestien. Tegelijk weten veel ouders niet wat hun kinderen op school leren over digitale vaardigheden of AI, en denken scholen kritischer na over het gebruik van leerlingvolgsystemen.

Ouders zien ook hele positieve kanten van de digitalisering. De online wereld kan voor kinderen ook een hele fijne plek zijn om sociale contacten te hebben, inspiratie op te doen en meer van de wereld te leren kennen. Ouders zien dat hun kinderen AI echt niet alleen gebruiken om stiekem hun huiswerk te laten maken, maar juist ook voor creatieve ideeën, of als handige manier om toetsen te leren door zich te laten overhoren. In de discussie over digitalisering en opgroeien mist die nuance nu te vaak.

In deze Staat van de Ouder doen we een eerste aanzet voor het genuanceerde en inhoudelijke gesprek over digitalisering thuis en op school.

Inhoud

06

HOOFDSTUK 1
Sociale Media

14

HOOFDSTUK 2
Groepsapps: Het digitale schoolplein

23

HOOFDSTUK 3
Het mobieltjesverbod

32

HOOFDSTUK 4
Digitale leermiddelen

41

HOOFDSTUK 5
Artificial Intelligence (AI)

49

HOOFDSTUK 6
Digitale vaardigheden

56

HOOFDSTUK 7
Leerlingvolgsystemen

DE STAAT VAN DE OUDER

HOOFDSTUK 1

SOCIALE MEDIA

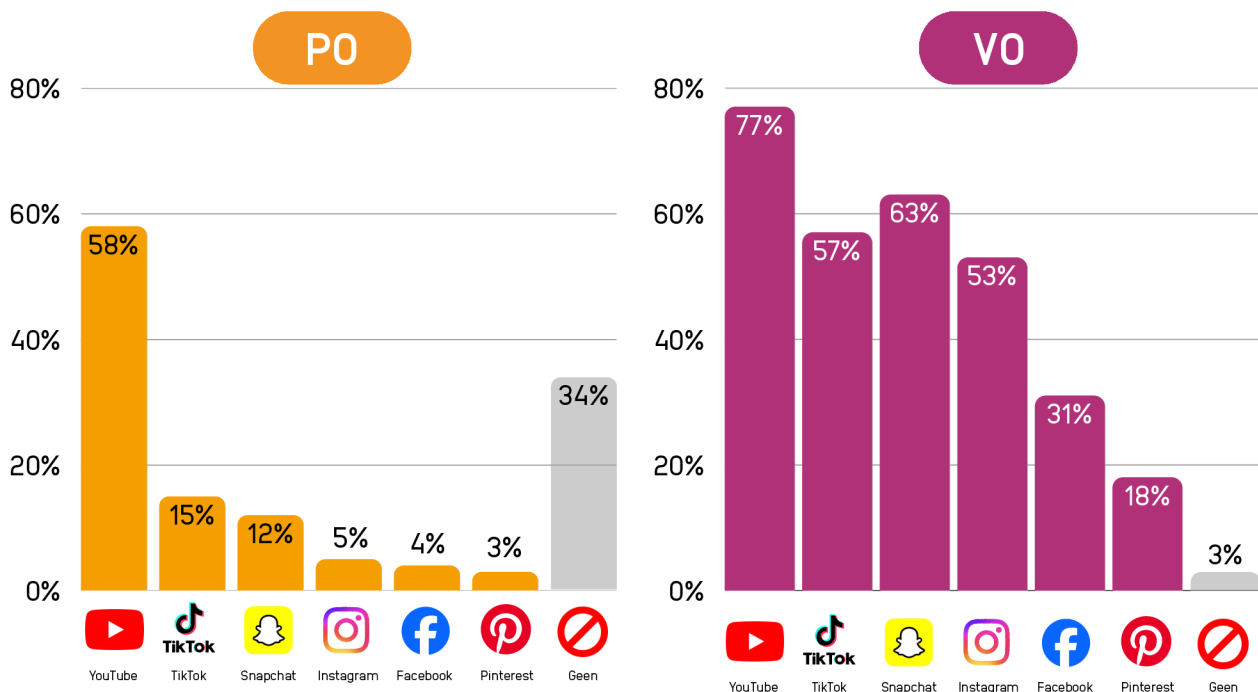
Sociale media is bijna niet meer weg te denken uit de levens van kinderen. Het is een plek waar ze lachen om filmpjes, nieuwe hobby's ontdekken en contact houden met vrienden. Tegelijkertijd is het een wereld die risico's kent en waar ouders soms beperkt zicht op hebben. Die mix van kansen en onzekerheden maakt dat veel ouders zich zorgen maken over wat hun kind online meemaakt. Niet omdat ze hun kind niet vertrouwen, maar omdat de online wereld snel verandert en soms onvoorspelbaar is. Juist daarom is het belangrijk om te begrijpen hoe kinderen sociale media gebruiken en hoe ouders proberen betrokken te blijven.

VERSCHILLENDE SOORTEN SOCIALE MEDIA

De meeste kinderen gebruiken één of meerdere vormen van sociale media. Vooral in het voortgezet onderwijs is er bijna geen ontkomen aan: daar geeft 97% van de ouders aan dat hun kind sociale media gebruikt. YouTube is het meest populaire platform, zowel in het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs.

Welke sociale media gebruikt jouw kind?

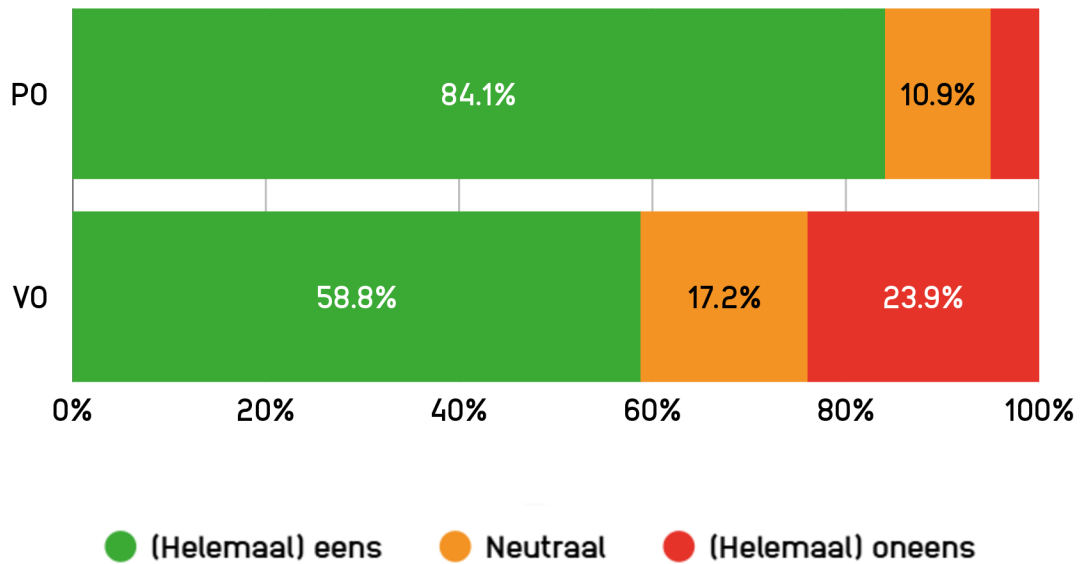
OUDERS ZIJN (REDELIJK) GOED OP DE HOOGTE

Veel ouders vinden zichzelf (redelijk) goed op de hoogte van wat hun kind meemaakt op sociale media. Vooral in het basisonderwijs voelen veel ouders zich goed geïnformeerd. Zodra kinderen ouder worden, wordt het voor ouders lastiger om zicht te houden op wat zij online doen. Jongeren trekken zich meer terug, gebruiken hun telefoon zelfstandiger en delen minder vanzelfsprekend wat ze meemaken.

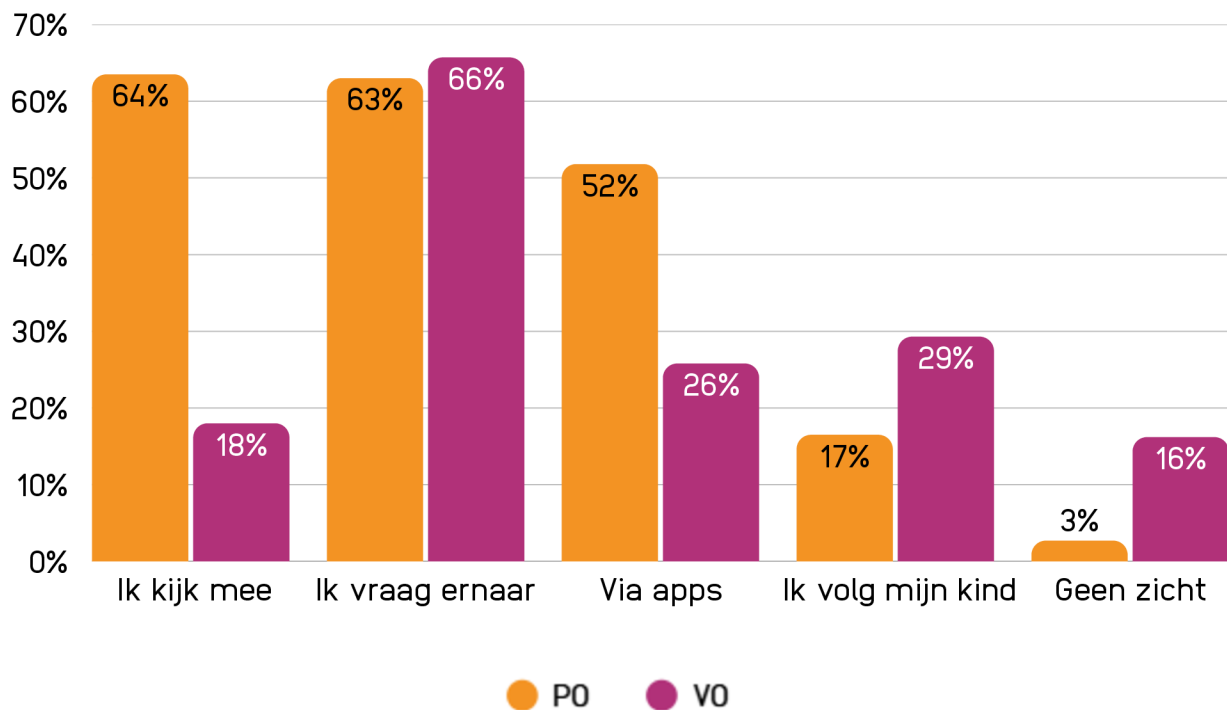
Toch houden bijna alle ouders op verschillende manieren zicht op wat hun kind online ziet. Bijvoorbeeld door mee te kijken of gesprekken met hun kind te voeren over hun socialemediagebruik. Daarnaast gebruiken sommige ouders hulpmiddelen zoals de 'ouderlijk toezicht-functie' of volgen ze hun kind op sociale media. Zo proberen zij zicht te houden op wat hun kind online meemaakt.

Ik ben goed op de hoogte van wat mijn kind meemaakt op sociale media

Hoe hou je zicht op het sociale media gebruik van je kind?

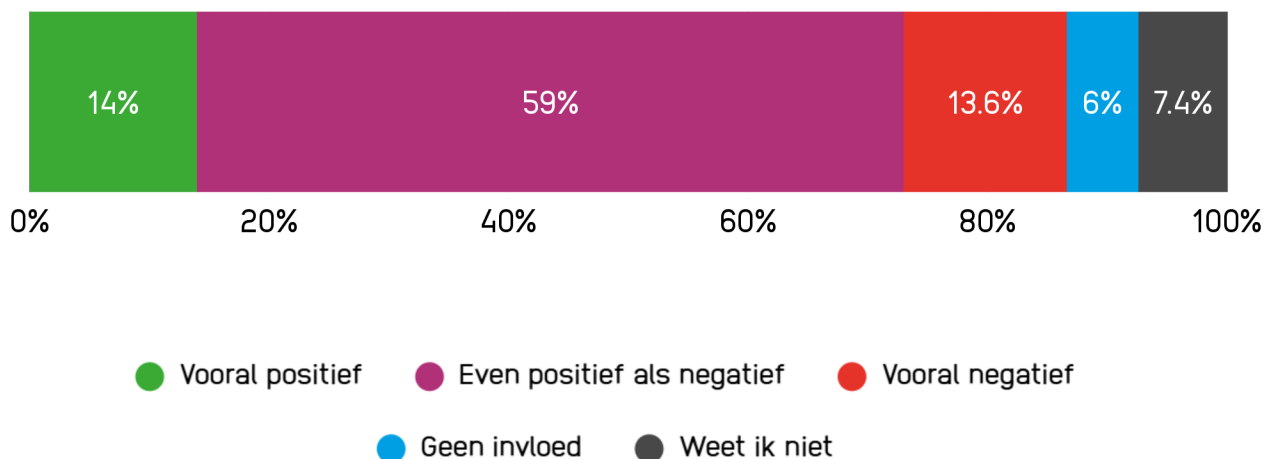

POSITIEVE EN NEGATIEVE INVLOED VAN SOCIALE MEDIA

Hoewel er in de media vooral gesproken wordt over de negatieve invloed van sociale media, zien ouders ook positieve kanten. Zij zien bijvoorbeeld dat hun kind digitale vaardigheden ontwikkelt, contact houdt met vrienden of sociale media als creatieve uitlaatklep gebruikt. Daarentegen melden ouders ook dat hun kind slechter slaapt, bang is om dingen te missen of onzeker is geworden over diens uiterlijk.

Voor de meeste ouders wegen die positieve en negatieve kanten ongeveer tegen elkaar op. De werkelijkheid blijkt dus minder zwart-wit dan vaak wordt geschetst. Sociale media zijn voor veel kinderen een creatieve, sociale plek waar soms óók lastige dingen gebeuren.

POSITIEVE INVLOEDEN

NEGATIEVE INVLOEDEN

ouders maken zich zorgen

Hoewel veel ouders zowel positieve als negatieve kanten van sociale media zien, maken zij zich ook zorgen over wat hun kind op sociale media tegenkomt. De helft van de ouders maakt zich (in meer of mindere mate) zorgen over wat hun kind online meemaakt. Die zorgen gaan vaak over dezelfde thema's: de invloed van nepnieuws, de druk om mee te doen met trends, het zien van schokkende beelden of de kans dat hun kind wordt buitengesloten of gepest.

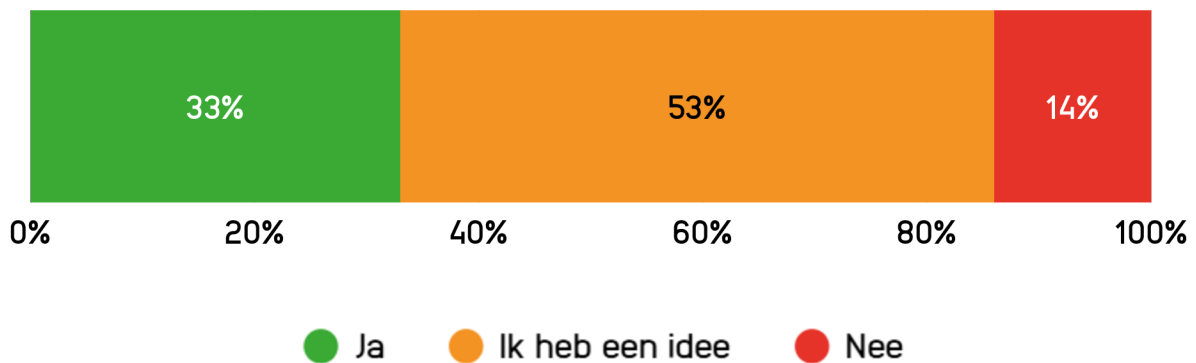

WAT ALS JE KIND IETS NAARS MEEMAKT OP SOCIALE MEDIA?

Soms maken kinderen vervelende dingen mee op sociale media. In zulke situaties blijken veel ouders te twijfelen over wat zij kunnen doen om hun kind te helpen. De meesten hebben wel een idee, maar weten niet zeker wat ze kunnen doen. Een deel van de ouders geeft zelfs aan helemaal niet te weten wat ze kunnen doen. Dat laat zien dat veel ouders behoefte hebben aan duidelijke handvatten. Wat kun je doen als je kind op sociale media wordt gepest, iets engs ziet of onder druk wordt gezet? En hoe zorg je dat je kind weet dat die altijd bij je terecht kan?

Ik ben goed op de hoogte van wat mijn kind meemaakt op sociale media

DE ROL VAN OPLEIDINGSNIVEAU

In dit onderzoek zien we regelmatig dat ouders met verschillende opleidingsniveaus anders antwoorden op de vragen. Dit zien we bijvoorbeeld in hoe ouders proberen zicht te houden op het sociale mediagebruik van hun kind. Zo praten ouders met een hbo- of wo-opleidingsniveau aanzienlijk vaker met hun kinderen over wat zij online meemaken. Daarnaast gebruiken zij vaker hulpmiddelen zoals ouderlijk toezicht. Ouders met een vmbo of mbo-1 opleidingsniveau geven juist vaker aan dat zij geen zicht hebben op het sociale mediagebruik van hun kind.

Als het gaat om de vraag wat ouders kunnen doen als hun kind iets naars meemaakt op sociale media, zien we verschillen tussen ouders. Ouders met een vmbo of mbo-1 opleidingsniveau geven vaker aan dat zij niet weten wat ze in zo'n situatie kunnen doen. Het is natuurlijk belangrijk dat alle ouders hun kinderen in zo'n geval kunnen helpen. Daarom zou er meer en beter toegankelijke informatie beschikbaar moeten zijn over dit onderwerp.

MINIMUMLEEFTIJD VOOR SOCIALE MEDIA

Het kabinet wil een minimumleeftijd van 15 jaar invoeren voor sociale media. Dat zou betekenen dat jongeren onder de 15 jaar geen gebruik meer mogen maken van sociale media platforms. Het kabinet wil dit verbod invoeren zolang sociale media geen veilige omgeving zijn voor kinderen en jongeren. De meerderheid van de ouders (79%) staat achter dit voorstel. Dat blijkt uit onze Kieswijzer voor ouders (2025), die door ruim 15.000 ouders is ingevuld. Deze brede steun is een extra signaal dat ouders zich zorgen maken over de online wereld waarin hun kinderen opgroeien.

CONCLUSIE

Sociale media spelen een grote rol in het leven van kinderen, en veel ouders doen hun best om daarbij betrokken te blijven. Hoewel er in de media vooral aandacht is voor de negatieve invloed van sociale media, zien veel ouders juist ook positieve kanten. Toch maakt de helft van de ouders zich zorgen over wat hun kind online meemaakt. Veel ouders zijn onzeker over wat zij kunnen doen als hun kind op sociale media iets naars meemaakt.

DE STAAT VAN DE OUDER

HOOFDSTUK 2

GROEPSAPPS: HET DIGITALE SCHOOLPLEIN

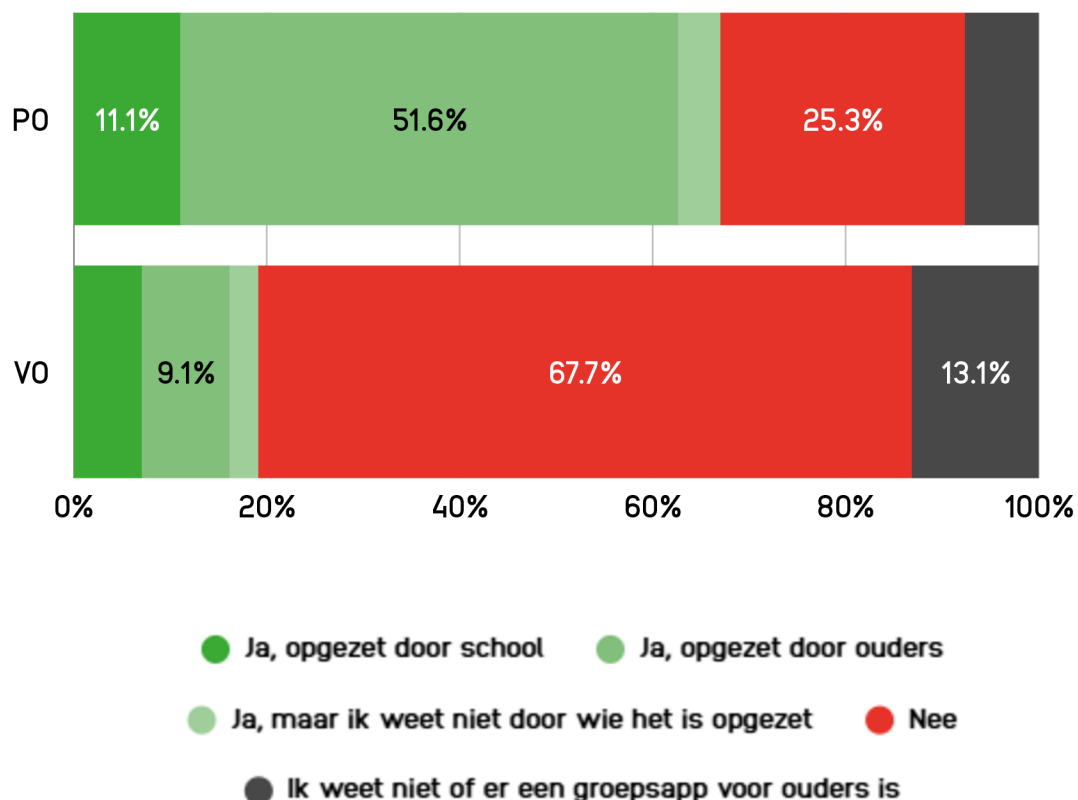
Op veel scholen speelt een groot deel van de communicatie zich inmiddels af op 'het digitale schoolplein', de oudergroepsapp. Even een vraag stellen over een gymtas, een reminder sturen over een informatieavond of een tip delen voor een traktatie, het kan allemaal in een paar seconden. Voor leerlingen bestaat er vaak een groepsapp, waardoor ze gemakkelijk in contact kunnen blijven met klasgenoten. Dat kan handig zijn, maar de groepsapps worden niet altijd gebruikt waar ze in eerste instantie voor bedoeld zijn. De ervaringen met groepsapps zijn voor ouders én kinderen erg verschillend.

COMMUNICATIE VIA GROEPSAPPS VOOR OUDERS

Ouders met een kind in het basisonderwijs zitten vaak in een WhatsApp- of Signalgroep voor ouders. Meestal zijn die groepen opgezet door ouders zelf. Hoewel dit soort groepen ook onder ouders met kinderen in het voortgezet onderwijs voorkomen, zijn dat er een stuk minder dan in het basisonderwijs. Een mogelijke verklaring ligt in de manier waarop het contact tussen ouders en school is ingericht. In het basisonderwijs zijn ouders meestal nauwer betrokken bij het dagelijkse reilen en zeilen van school, bijvoorbeeld doordat school aan ouders vraagt om te helpen bij schoolreisjes of luizenpluizen. In het voortgezet onderwijs is die directe betrokkenheid meestal kleiner en komen ouders elkaar minder vanzelfsprekend tegen. Daardoor is er vaak minder onderling contact tussen ouders.

Is er een WhatsApp of Signal groep voor ouders van de klas?

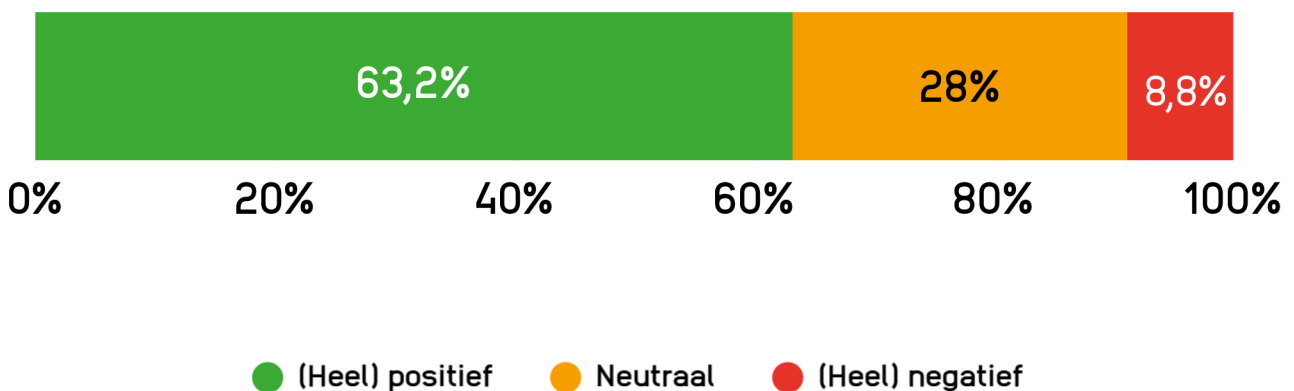

ERVARINGEN MET DE OUDERGROEPSAPP

De meeste ouders hebben positieve ervaringen met de groepsapp waar zij in zitten. Die groepen worden vooral gebruikt om informatie uit te wisselen, vragen te stellen of afspraken te maken. Maar niet alle ouders zijn blij met de oudergroepsapp. Zij vinden het vervelend dat er in hun groepsapp veel onnodige berichten voorbijkomen, die vaak niks met school te maken hebben.

Wat is je ervaring met de groepsapp voor ouders?

16:40

Klimboom 4B

3 online

di 14 apr

Marije klassenmoeder

Goedemorgen! Kleine reminder: morgen is de studiedag, dus iedereen heeft vrij.

08:12

Tom vader james

Dank! Was het al bijna vergeten

08:19

Selma mama timo

Same hier Fijn dat het via de app komt, anders staat Timo morgen als enige bij het hek

08:40

Karim vader dilara

Hier nog wat foto's van de sportdag van gisteren

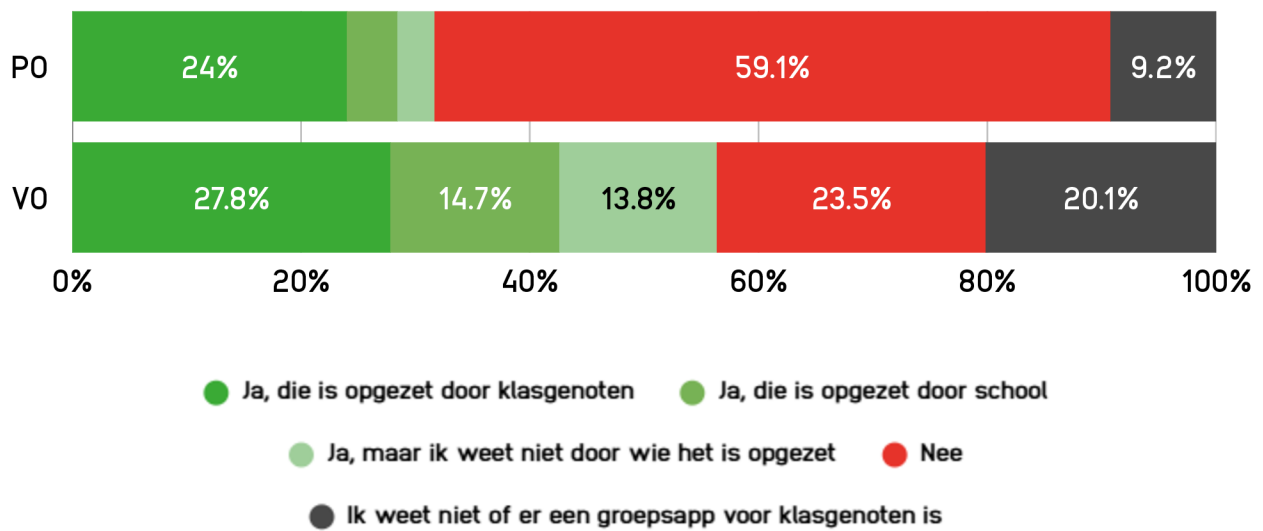

GROEPSAPPS VOOR LEERLINGEN

Niet alleen ouders, maar ook kinderen hebben vaak een eigen groepsapp. Meestal zijn deze groepen opgezet door kinderen zelf en in veel gevallen zit bijna de hele klas erin. Deze groepsapps voor leerlingen komen het vaakst voor in het voortgezet onderwijs. Online contact tussen klasgenoten gebeurt in het basisonderwijs nog niet zo veel.

Is er een WhatsApp of Signal groep voor de klasgenoten uit de klas van je kind?

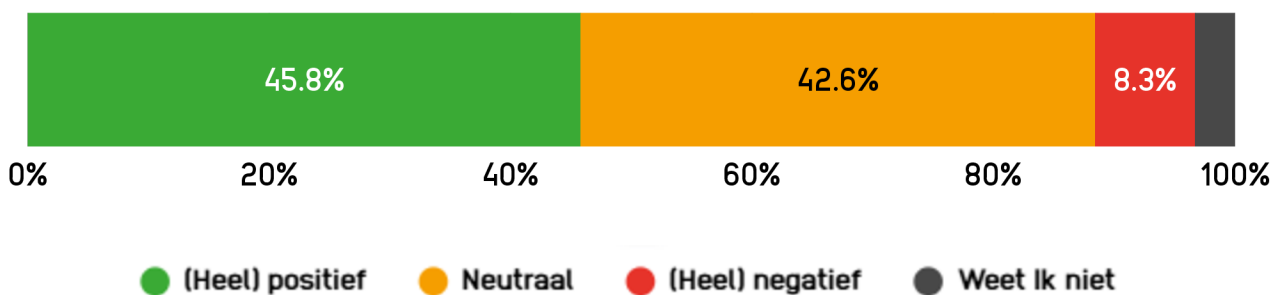

ERVARINGEN MET DE KLASSENGROEPSAPP

Volgens veel ouders (46%) heeft hun kind positieve ervaringen met de groepsapp voor leerlingen. Vaak zijn dat praktische groepen waar vooral schoolzaken worden besproken, zoals huiswerk of het rooster. Toch gaat het niet altijd goed in de groepsapps. Sommige ouders merken dat er veel negatieve berichten in de groep gestuurd worden, of dat kinderen worden buitengesloten. Soms komen er veel berichten voorbij die niks met school te maken hebben. Dat maakt dat veel kinderen gemengde gevoelens hebben over de klassengroepsapp.

Wat is de ervaring van je kind met de groepsapp voor klasgenoten?

CONCLUSIE

Voor ouders voelt een groepsapp vaak als een handig digitaal schoolplein, waar je snel iets kunt vragen of informatie kunt delen. Als de berichten zich beperken tot duidelijke en praktische dingen, ervaren de meeste ouders deze groepen dan ook als prettig en ondersteunend.

Bij kinderen ligt het anders. Hun klassenapps zijn vaak een mix van fijne, behulpzame berichten en berichten die minder leuk of nuttig zijn. Daardoor blijft voor veel kinderen het gevoel hierover ergens in het midden hangen. Soms helpt de groepsapp om overzicht te houden of contact te hebben, maar net zo vaak zorgt het voor onrust of verwarring.

INTERVIEW

PEDRO DE BRUYCKERE

Digitale communicatie tussen leerlingen speelt zich, volgens Pedro De Bruyckere, onderzoeker en pedagoog, niet los af van de werkelijkheid op school. “Er wordt geen echt verschil meer ervaren tussen offline en online bij kinderen,” legt hij uit. Wat in groepsapps gebeurt, werkt dus door in de klas. Dat kan positief zijn, bijvoorbeeld wanneer leerlingen informatie delen, maar ook negatief: “Pesten stopt niet meer aan de deur.”

Volgens De Bruyckere spelen juist de niet-officiële kanalen een grote rol in hoe leerlingen met elkaar omgaan. “Er zijn altijd parallelle circuits geweest,” zegt hij, doelend op groepsapps buiten de school om. Deze kanalen ontstaan vanzelf en staan los van het zicht van de school, waardoor er meerdere netwerken naast elkaar bestaan. Wat het volgens De Bruyckere dan extra lastig maakt om volledig overzicht te krijgen op wat er speelt.

Ook bij ouders speelt digitale communicatie een steeds grotere rol. “Het kan de communicatie vergemakkelijken,” zegt De Bruyckere over ouderapps. Tegelijkertijd ziet hij risico’s, zoals “een overaanbod aan contact” en situaties waarin “iets dat door één iemand gecommuniceerd wordt, enorm opgeblazen kan worden.” Daarnaast kunnen er verschillen ontstaan tussen ouders: “Sommige ouders worden heel actief en anderen stil.” Volgens hem is balans daarom essentieel. “Makkelijke communicatie tussen meerdere ouders tegelijk moet een middel zijn, geen doel op zich. Daarbij blijft één principe centraal staan voor zowel ouders als scholen: “Goede afspraken maken goede vrienden.”

DE STAAT VAN DE OUDER

HOOFDSTUK 3

HET MOBIELTJESVERBOD OP SCHOLEN

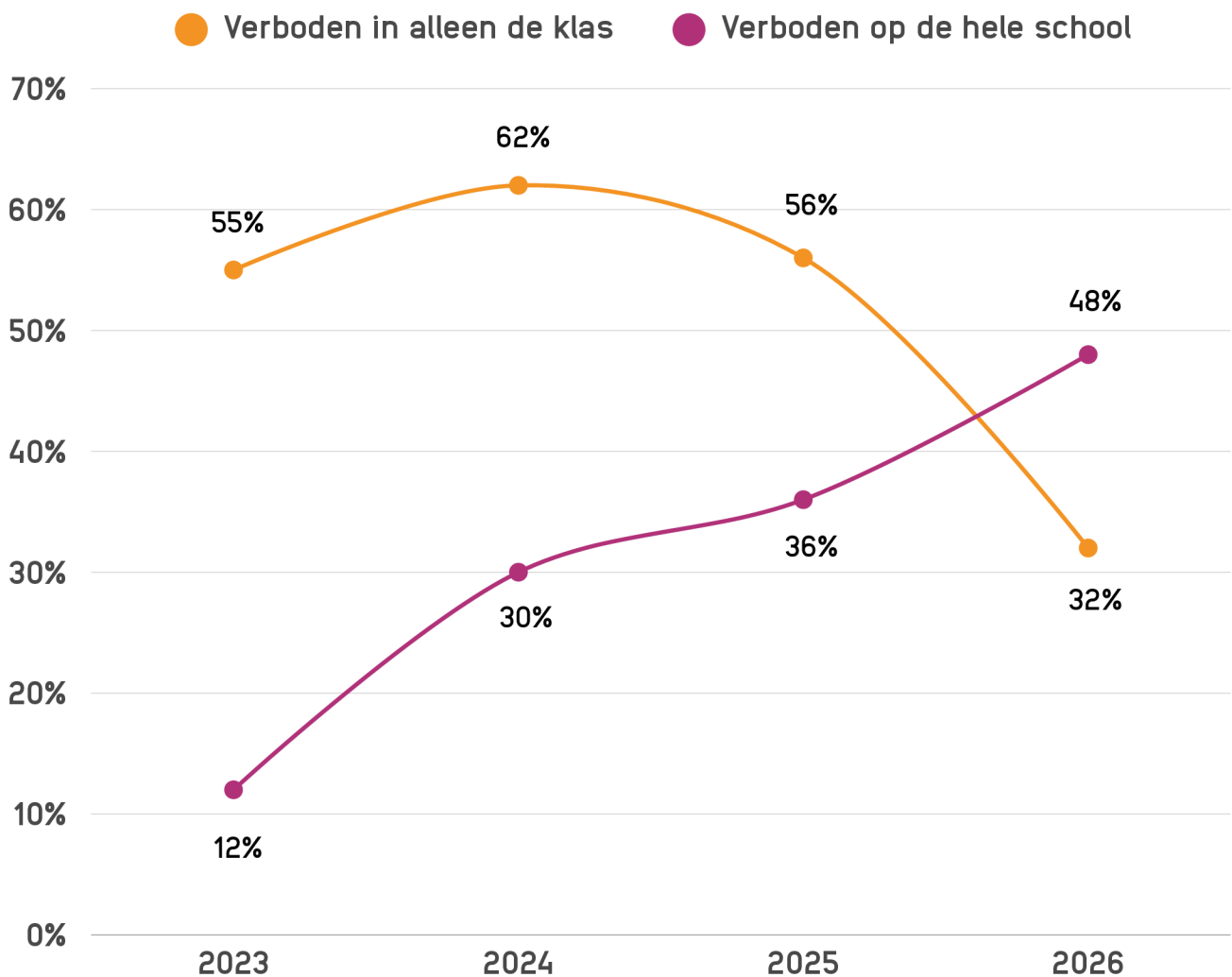
Sinds 1 januari 2024 geldt het mobieltjesverbod op scholen. Kinderen mogen geen mobiele telefoons of smartwatches meer gebruiken in de klas. Dat was voor veel kinderen wennen. Ineens moesten ze hun telefoon wegleggen zodra de les begon, en konden ze niet meer snel een berichtje checken of een appje beantwoorden. Voor sommige kinderen was dat erg frustrerend, terwijl anderen merkten dat het eigenlijk wel fijn was. Maar wat als de regels verder gaan dan alleen in de klas, en de mobieltjes in de hele school niet meer zijn toegestaan? Veel ouders zien dat wel zitten, al zijn hun kinderen daar iets minder enthousiast over.

MOBIELTJESVERBOD IN HET HELE SCHOOLGEBOUW

Hoewel het niet verplicht is, geldt op veel scholen het mobieltjesverbod inmiddels niet alleen in de klas, maar in de hele school. Op bijna de helft van de scholen zijn mobieltjes in het hele schoolgebouw verboden. Dat is dit jaar voor het eerst. In voorgaande jaren waren op de meeste scholen mobieltjes alleen in de klas verboden. Het mobieltjesverbod is op veel scholen dus strenger geworden.

Welke regels heeft de school van jouw kind over telefoongebruik?

THUIS OF IN DE KLUIS: PLANNEN VOOR EEN STRENGER MOBIELTJESBELEID.

Het kabinet wil de landelijke regels over mobieltjes op school strenger maken. Zij willen dat scholen mobieltjes de hele schooldag gaan verbieden. Mobieltjes worden dan niet alleen in de klas verboden, maar ook tijdens pauzes of tussenuren.

Driekwart van de ouders staat achter het plan om het mobieltjesbeleid strenger te maken. Zij zien vooral voordelen. Als kinderen de hele schooldag geen telefoon mogen gebruiken, kunnen ze makkelijker met elkaar praten in de pauze. Er is minder afleiding en hun schermtijd wordt lager. Maar niet iedereen is enthousiast over het plan. Sommige ouders noemen praktische bezwaren zoals roosterwijzigingen die vaak alleen digitaal te zien zijn, of het gemak van direct kunnen appen of bellen met je kind als er iets is. Anderen zien dat de mobiele telefoon een moment van rust en ontspanning kan bieden op een drukke schooldag.

Op de school van mijn kind is het al zo en dat werkt goed.

Ja, maar sommige kinderen hebben het juist nodig om even contact te hebben of een spelletje te doen.

Het zorgt wel voor meer veiligheid en sociale interactie tijdens de pauzes.

Alleen wat er nu gebeurt, is dat kinderen van alles op hun laptop installeren en die in de pauze gebruiken.

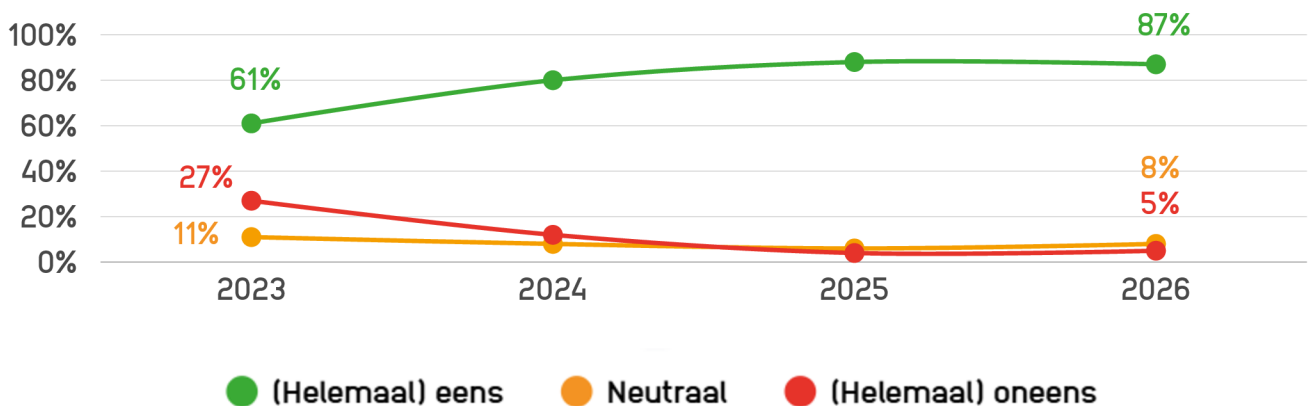

STEEDS MEER OUDERS STAAN ACHTER HET MOBIELTJESVERBOD

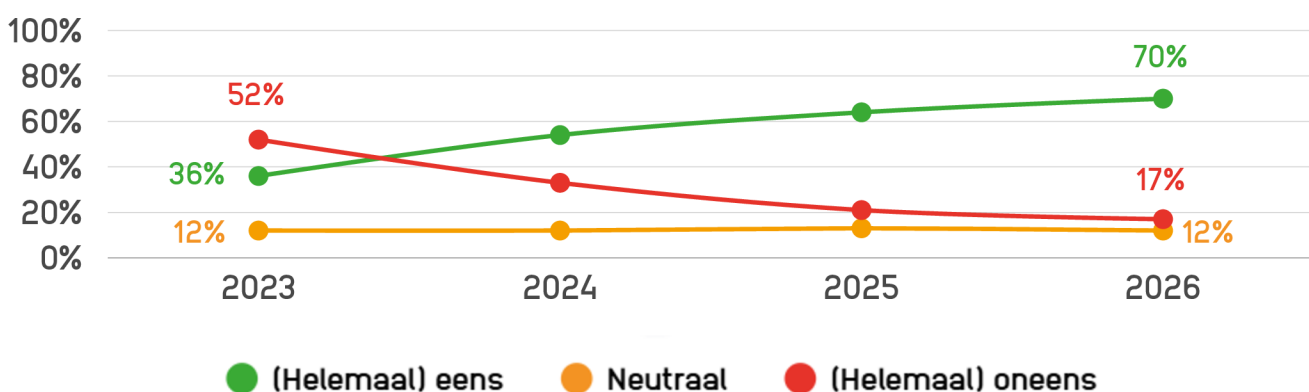
Voordat het mobieltjesverbod in 2024 werd ingevoerd waren veel ouders al enthousiast over de regels. Het leek hen een goed idee om mobieltjes in de klas niet meer toe te staan. De steun voor deze regels is de afgelopen jaren alleen nog maar toegenomen. Dit jaar vindt 87% van de ouders het (heel) goed dat mobieltjes in de klas verboden zijn.

Het aantal ouders dat achter een schoolbreed verbod staat, is nog veel sterker toegenomen. Waar veel ouders een verbod in de hele school eerst te ver vonden gaan, staat nu bijna driekwart van hen achter een schoolbreed mobieltjesverbod. De meeste ouders vinden het dus een goed idee om mobieltjes in het hele schoolgebouw te verbieden.

Stelling: Ik sta achter het mobieltjesverbod in de klas.

Ik sta achter het mobieltjesverbod in de hele school.

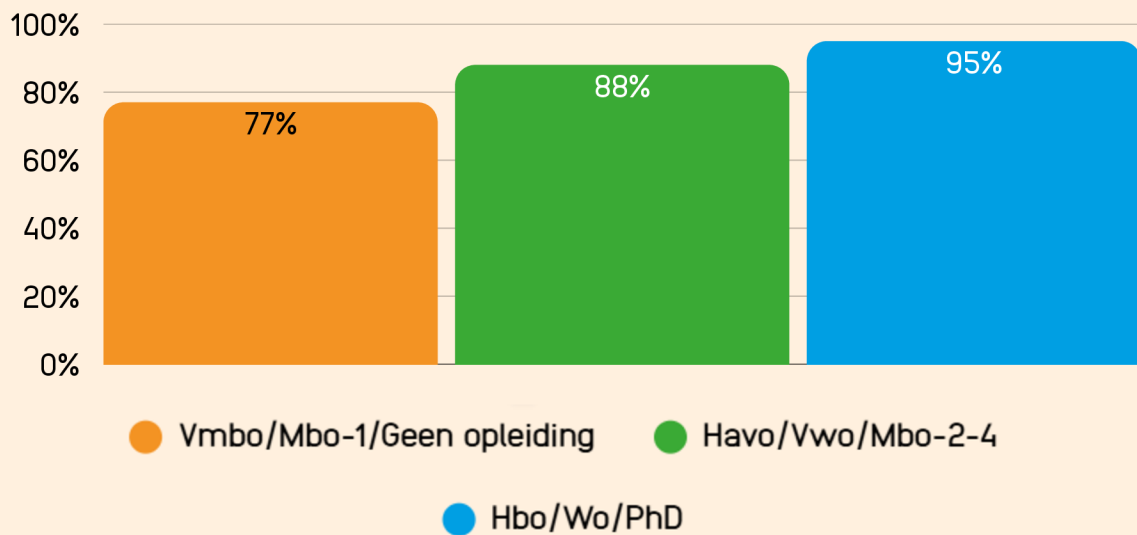

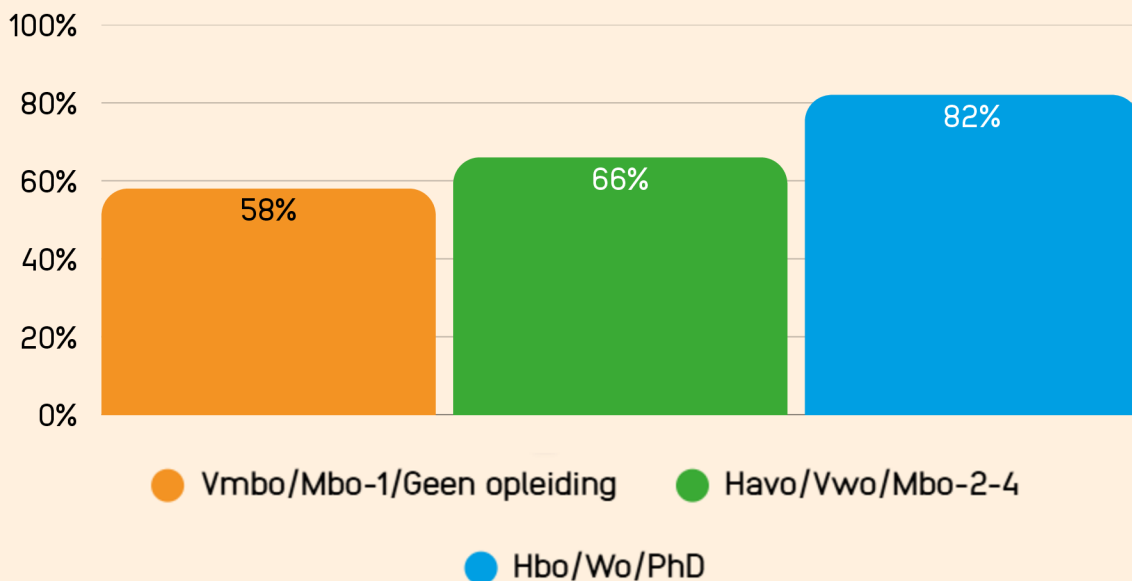
DE ROL VAN OPLEIDINGSNIVEAU

Uit ons onderzoek blijkt dat ouders met een hbo- of wo-opleidingsniveau aanzienlijk vaker voorstander zijn van het mobieltjesverbod dan andere ouders. Dat geldt niet alleen voor een verbod in de klas, maar ook voor een verbod in het hele schoolgebouw. Ondanks deze verschillen staan ouders in alle opleidingsgroepen overwegend positief tegenover het mobieltjesverbod. Het opleidingsniveau bepaalt dus niet of ouders het beleid steunen, maar houdt verband met in welke mate dit beleid gesteund wordt.

Stelling: Ik sta achter het mobieltjesverbod in de klas.

Stelling: Ik sta achter het mobieltjesverbod in de hele school.

WAT KINDEREN VAN HET MOBIELTJESVERBOD VINDEN

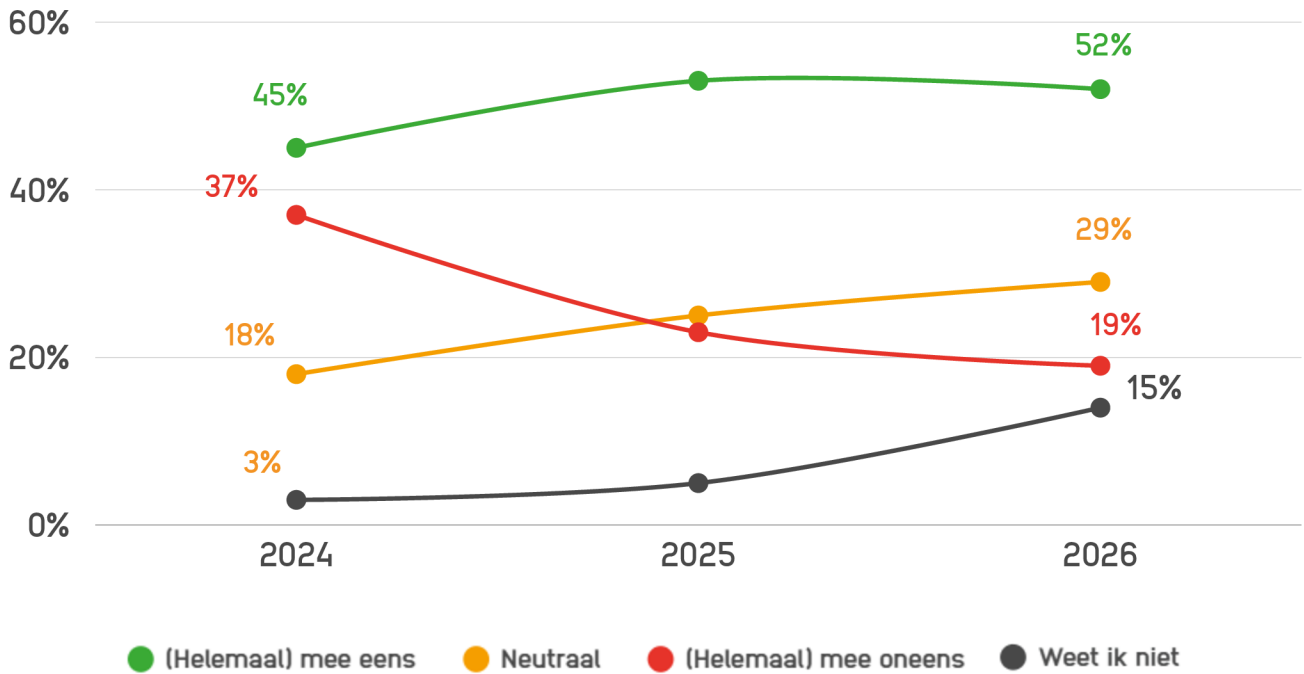
De meningen van kinderen over het mobieltjesverbod in de klas zijn verdeeld. 52% van de kinderen is er positief over. Dit percentage is in de afgelopen jaren nauwelijks veranderd. Tegelijkertijd neemt de weerstand tegen het verbod af. In 2024 was 37% van de kinderen het niet eens met het verbod in de klas, maar dit jaar is dat gedaald naar 19%. Dit betekent dat inmiddels de meeste kinderen achter het mobieltjesverbod in de klas staan.

Dat ligt anders bij een verbod in het hele schoolgebouw. De meeste kinderen vinden zo'n verbod te ver gaan. Toch wordt ook hier de groep tegenstanders kleiner. Dit jaar is 39% van de kinderen het niet eens met een schoolbreed verbod. Hoewel dat minder is dan in voorgaande jaren, blijven zij in de meerderheid.

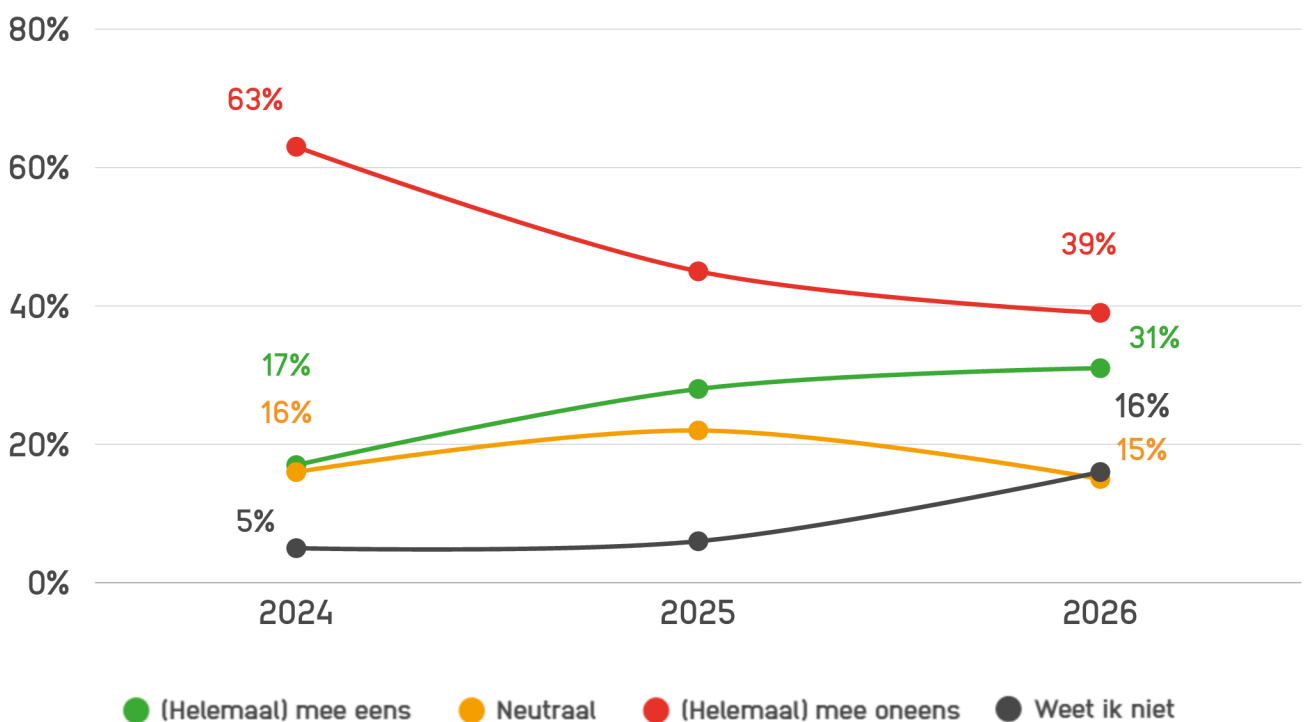
Ondertussen groeit het aantal kinderen dat wél achter een schoolbreed verbod staat. Hoewel de weerstand dus afneemt, blijft de meerderheid van de kinderen een verbod in de hele school vervelend vinden.

Stelling: Mijn kind staat achter het mobieltjesverbod in de klas.

Stelling: Mijn kind staat achter het mobieltjesverbod in de hele school.

CONCLUSIE

In de afgelopen jaren zijn op veel scholen de regels over mobieltjes strenger geworden. Waar het verbod eerst vooral in de klas gold, geven de meeste ouders nu aan dat mobieltjes in het hele schoolgebouw verboden zijn. Dit sluit aan bij wat veel ouders willen. Steeds meer ouders vinden het een goed idee als mobieltjes niet alleen in de klas, maar ook in de rest van het schoolgebouw verboden zijn.

Kinderen zijn over het algemeen minder enthousiast over het mobieltjesverbod, maar echte weerstand tegen de regels lijkt af te nemen. De meerderheid van de kinderen vindt het mobieltjesverbod in de klas een goed idee. Over een schoolbreed verbod zijn kinderen wat kritischer, vooral in het voortgezet onderwijs. Maar het aantal kinderen dat het niet eens is met een mobieltjesverbod in de hele school, is in de afgelopen jaren flink gedaald.

INTERVIEW

JOLI LUIJCKX

Sinds 1 januari 2024 geldt op scholen een mobieltjesverbod in de klas. Volgens Joli Luijckx, directeur van Oudervereniging Balans, wordt dit door veel ouders gesteund, maar het brengt ook nieuwe vraagstukken met zich mee. “Leerlingen praten weer meer met elkaar. Dat helpt de sfeer in de klas,” zegt ze. Toch geldt het verbod niet voor iedereen op dezelfde manier en moet er ruimte blijven voor uitzonderingen waar dat nodig is.

“Sommige kinderen hebben hun telefoon echt nodig,” benadrukt Luijckx. Het gaat bijvoorbeeld om leerlingen die hun schoolboeken laten voorlezen of digitale planningshulp gebruiken. In de praktijk ontstaan hier knelpunten. “We horen nu dat scholen soms zeggen: ‘Het mag gewoon niet.’ Daardoor komen kinderen met een ondersteuningsvraag in de knel.” Volgens haar is het belangrijk dat deze groep niet wordt vergeten in het beleid.

Volgens Luijckx is er ruimte voor uitzonderingen, maar wordt die nog niet altijd benut. “Het kan nooit de bedoeling zijn dat een regel ervoor zorgt dat kinderen slechter kunnen deelnemen aan het onderwijs,” zegt ze. Goede communicatie speelt daarin een belangrijke rol, zodat leerlingen zich veilig voelen om hulpmiddelen te gebruiken. Tegelijk ziet ze dat maatregelen zoals een ‘thuis of in de kluis’-beleid nieuwe problemen kunnen veroorzaken. “Als de telefoon in de kluis ligt, is hij te ver weg,” legt ze uit. Daarom pleit ze voor duidelijk beleid en aandacht voor maatwerk. “Digitale hulpmiddelen kunnen voor sommige kinderen een wereld van verschil maken.”

Oudervereniging Balans ondersteunt ouders van kinderen met leer- en gedragsproblemen met informatie, advies en belangenbehartiging in onderwijs en zorg.

DE STAAT VAN DE OUDER

HOOFDSTUK 4

DIGITALE LEERMIDDELEN

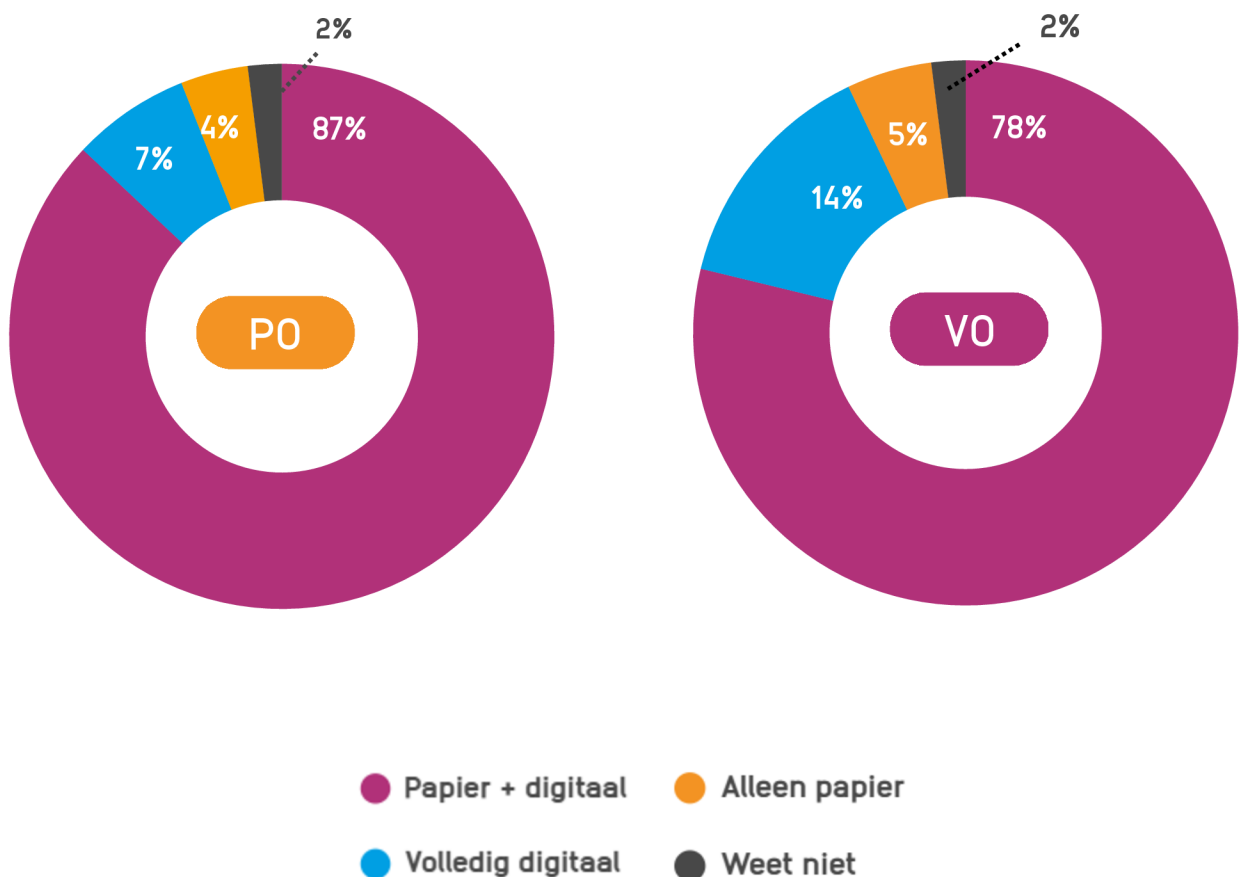
Op veel scholen horen digitale leermiddelen inmiddels net zo bij het onderwijs als schriften en pennen. Scholen gebruiken bijvoorbeeld digitale versies van schoolboeken, of websites met extra oefeningen. Dat maakt dat op veel scholen laptops of tablets bijna onmisbaar zijn geworden. Hoewel ze handig kunnen zijn, merken veel ouders dat laptops in de klas voor veel afleiding kunnen zorgen.

DIGITALE LEERMIDDELEN ALS AANVULLING OP SCHOOLBOEKEN

De grote meerderheid van de ouders geeft aan dat hun kind op school niet alleen met boeken werkt, maar ook met online programma's of oefenwebsites. Op de meeste scholen worden digitale leermiddelen gebruikt als aanvulling op papieren schoolboeken. Toch zijn er scholen, vooral in het voortgezet onderwijs, waar alle leermiddelen digitaal zijn. Scholen die helemaal geen digitale leermiddelen gebruiken zijn inmiddels zeldzaam.

Gebruikt de school van je kind digitale leermiddelen?

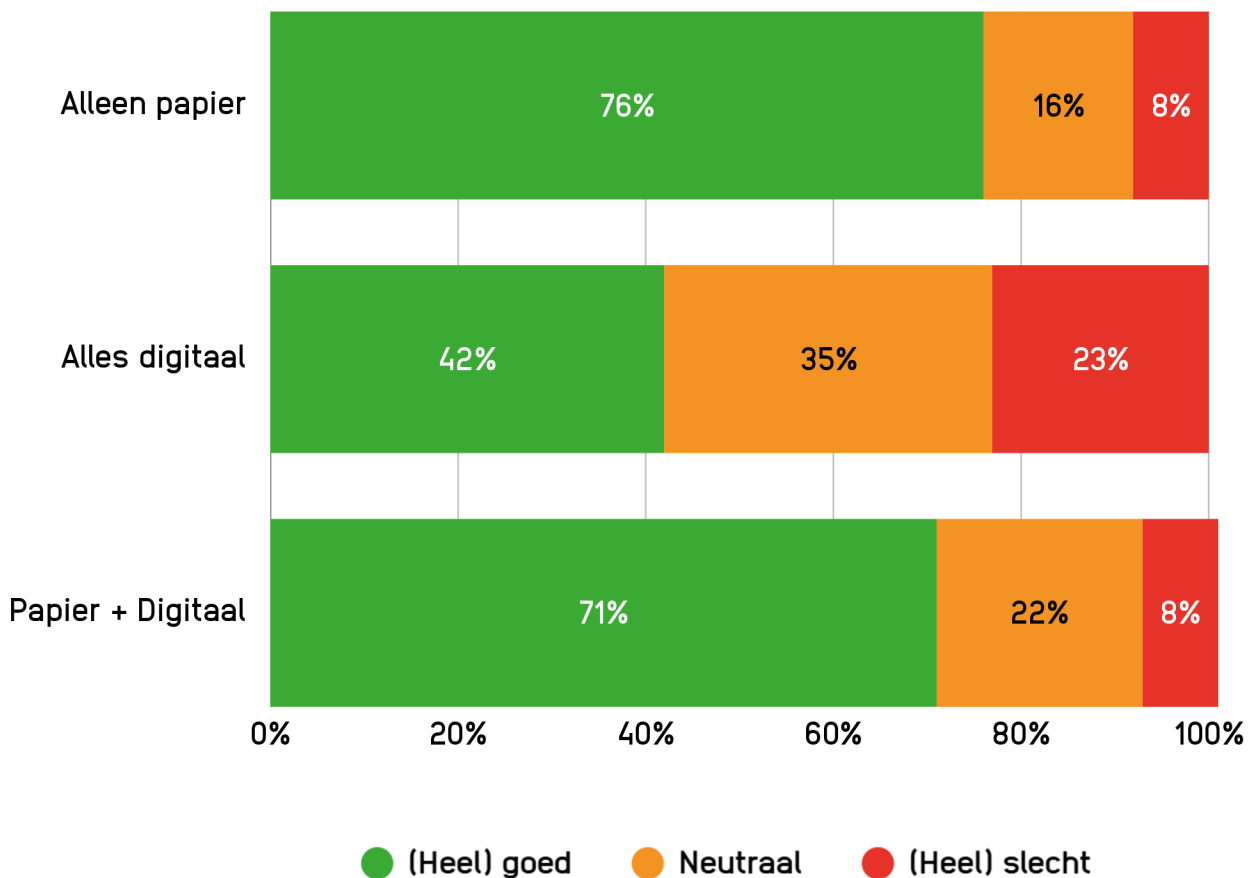

ALLES DIGITAAL? OUDERS ZIJN MINDER TEVREDEN

Ouders zijn over het algemeen het meest tevreden wanneer digitale leermiddelen alleen een aanvulling zijn op de papieren schoolboeken. Op scholen waar helemaal geen digitale leermiddelen worden gebruikt, zijn de meeste ouders ook positief.

Ouders zijn het minst tevreden op scholen waar alle leermiddelen digitaal zijn. Zij missen bijvoorbeeld het schrijven op papier, dat helpt bij de motorische ontwikkeling van hun kind. Er zijn ook ouders die het prima vinden dat alles digitaal is. Zij zien vooral voordelen, zoals meer variatie in werkvormen of goede ondersteuning voor kinderen met dyslexie.

Wat vind je van het type leermiddelen dat de school gebruikt?

← → ↻ 🏠

HOE DIGITALE LEERMIDDELEN ONDERWIJS TOEGANKELIJKER KUNNEN MAKEN

Voor sommige kinderen zijn digitale leermiddelen niet alleen handig, maar zelfs onmisbaar. Denk bijvoorbeeld aan kinderen die tijdelijk niet naar school kunnen door ziekte of psychische klachten. Ze kunnen zo op afstand lessen volgen, contact houden met hun klas en zo goed mogelijk doorgaan met hun schoolwerk.

Digitale leermiddelen kunnen ook helpen bij kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Zo kunnen kinderen met een visuele of auditieve beperking hulpmiddelen gebruiken om mee te doen in de klas, zoals bijvoorbeeld voorleessoftware of apps die spraak kunnen omzetten naar tekst. Bij kinderen die meer tijd nodig hebben of op een andere manier leren, kunnen digitale leermiddelen bijdragen aan een vorm van onderwijs die beter bij hen past. Zo openen digitale oplossingen juist nieuwe mogelijkheden voor kinderen die anders misschien buiten de boot zouden vallen.

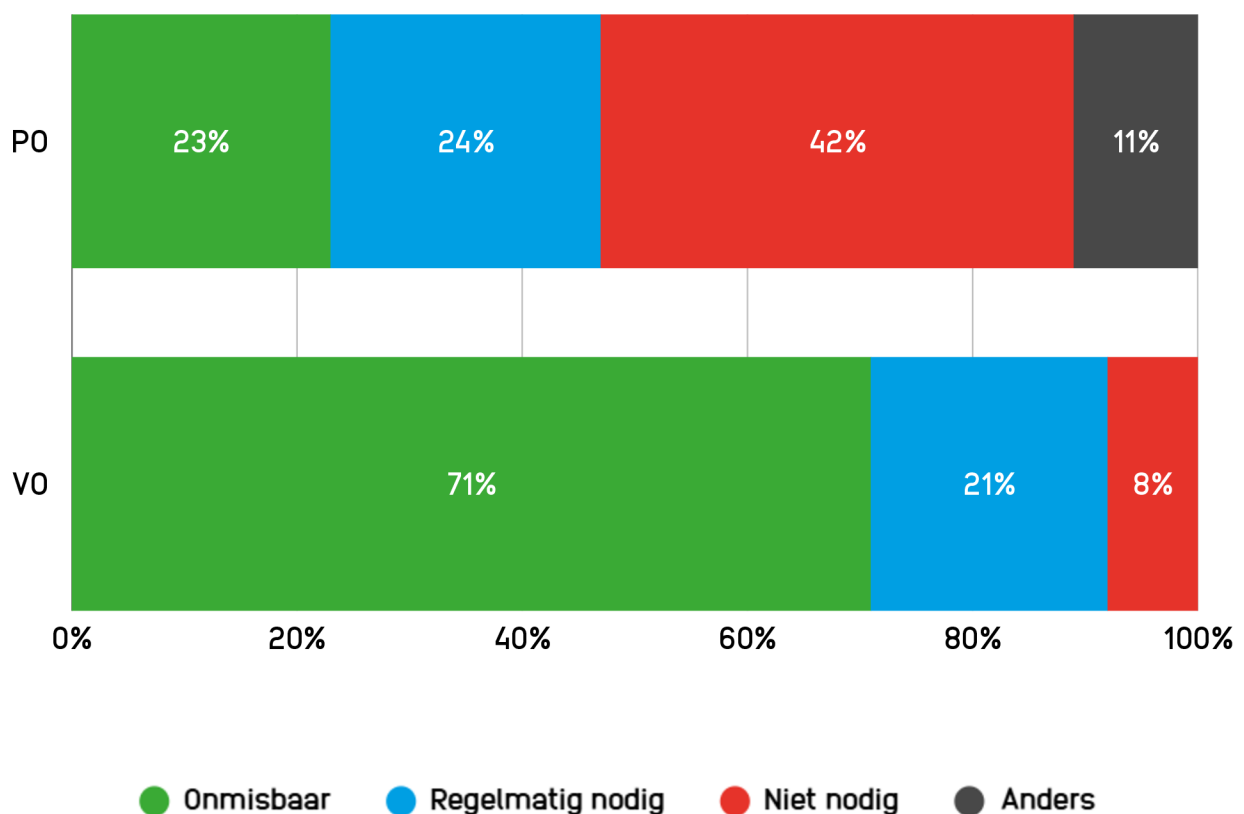

LAPTOPS ZIJN ONMISBAAR IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Door het sterk toegenomen gebruik van digitale leermiddelen is op veel scholen een laptop of tablet onmisbaar geworden. Dit speelt vooral in het voortgezet onderwijs. Zonder apparaat kunnen leerlingen vaak geen opdrachten maken of online leerstof bekijken.

In het basisonderwijs zijn kinderen vaak minder afhankelijk van laptops of tablets. Daar kunnen de meesten nog prima meedoen zonder laptop of tablet, al zijn ze soms wel handig als extra hulp.

Heeft je kind een laptop of tablet nodig om goed mee te kunnen doen op school?

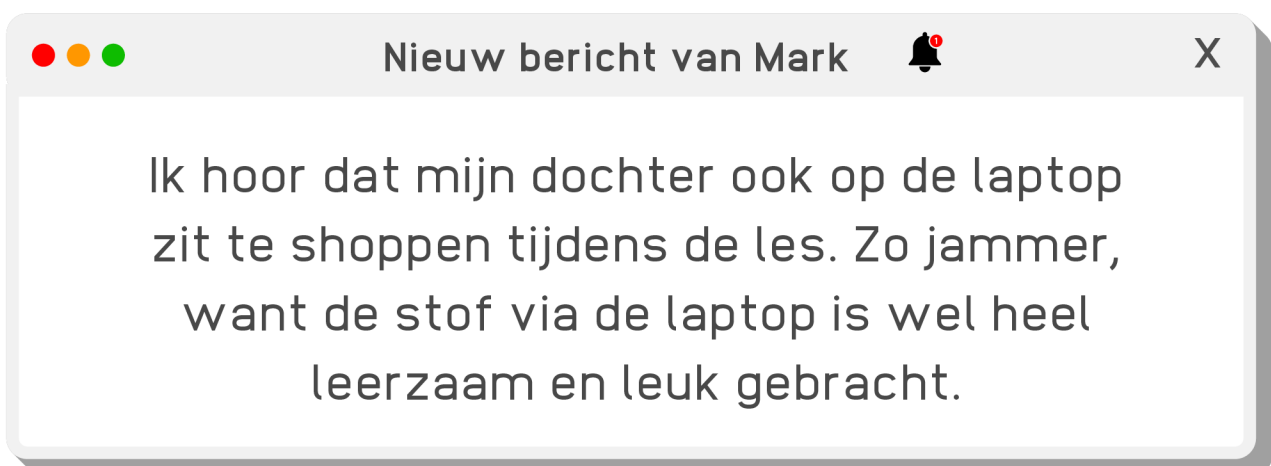
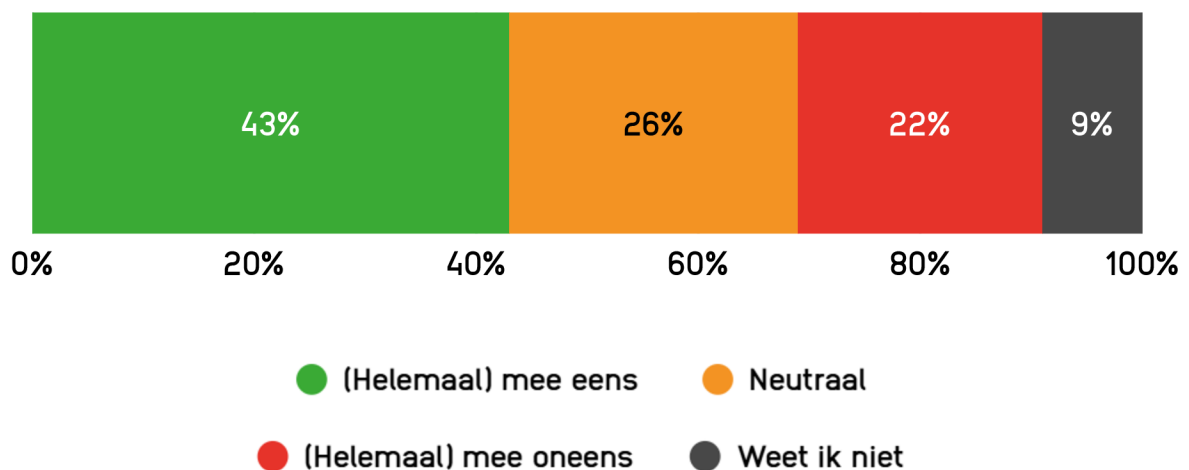

LAPTOPS IN DE KLAS ZORGEN VOOR AFLEIDING

Hoewel laptops in de les handig kunnen zijn, maken veel ouders zich zorgen over de afleiding die ze geven. Ze zien dat de verleiding groot is om tussendoor filmpjes te kijken, te chatten of spelletjes te spelen. Nu mobiele telefoons in de klas niet meer zijn toegestaan, lijkt die afleiding zich te hebben verplaatst naar laptops. Waar telefoons eerder de grootste stoorzender waren, merken ouders dat dezelfde prikkels nu via het laptopscherm binnenkomen.

Laptops in de klas zorgen voor te veel afleiding tijdens de les.

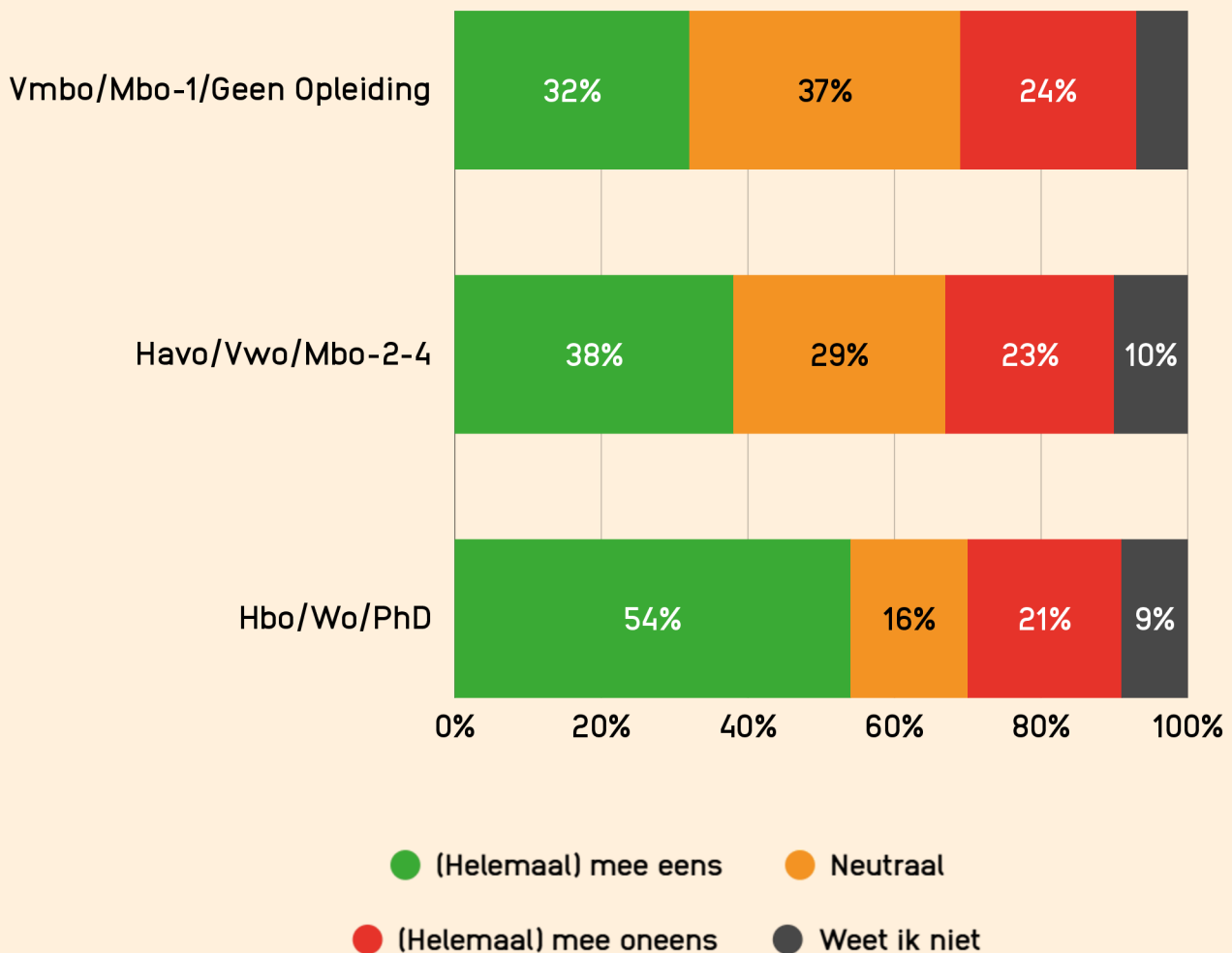

DE ROL VAN OPLEIDINGSNIVEAU

Sommige ouders maken zich meer zorgen over de afleiding van laptops in de klas dan andere ouders. Zo zien we dat ouders met een hbo- of wo-opleidingsniveau vaker vinden dat laptops in de klas voor te veel afleiding zorgen. Ouders met andere opleidingsniveaus zijn daar wat minder uitgesproken over.

Laptops in de klas zorgen voor te veel afleiding tijdens de les.

CONCLUSIE

Op veel scholen zijn digitale leermiddelen een vast onderdeel van het onderwijs. Vaak worden ze als aanvulling op schoolboeken gebruikt. Op sommige scholen zijn alle leermiddelen intussen digitaal. Vooral in het voortgezet onderwijs kunnen kinderen haast niet meer zonder een laptop of tablet. Tegelijkertijd vinden veel ouders dat laptops in de klas voor te veel afleiding zorgen. Dat is een lastig spanningsveld, waarin scholen voor ingewikkelde dilemma's komen te staan.

INTERVIEW

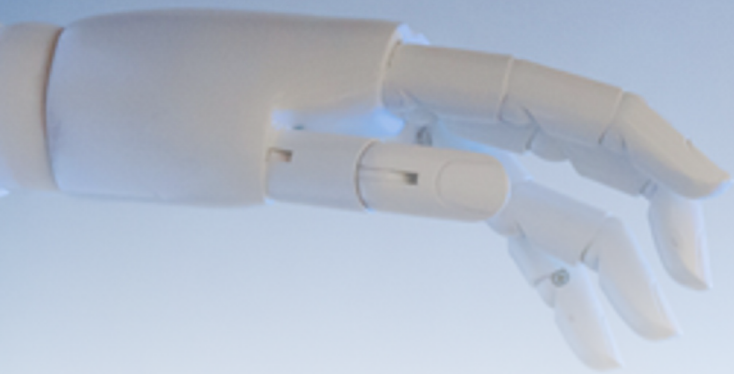
REMCO PIJPERS

Digitale leermiddelen zijn volgens Remco Pijpers, expert digitale leermiddelen, niet meer weg te denken uit het onderwijs. “Een laptop kan bijdragen aan een goede les, maar je hebt altijd met een aantal dingen rekening te houden.” Vanuit zijn rol bij Kennisnet, een organisatie die scholen adviseert over ICT, kijkt hij kritisch naar technologie. “We moeten schermtijd zien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders en school.”

Volgens Pijpers zijn digitale middelen inmiddels net zo normaal als pen en papier, maar dat betekent niet dat ze alles vervangen. “Scholen zoeken naar balans tussen wat op scherm kan en wat beter zonder kan.” Tegelijk bieden laptops voordelen: “Ze kunnen lessen verrijken en leerlingen in hun tempo laten werken.” Toch brengt digitalisering ook uitdagingen met zich mee, vooral als het gaat om afleiding.

“Afleiding is van alle tijden,” zegt Pijpers, “maar digitale middelen brengen wel een nieuwe afleiding naar binnen.” Leerlingen worden volgens hem verleid door onder meer spelletjes, berichten en video’s. Scholen kunnen dit deels beperken met technische maatregelen, maar dat heeft ook een keerzijde. “Dan begeef je je al op een glijdende schaal,” waarschuwt hij. Daarom ligt de oplossing volgens hem niet alleen in controle, maar juist in balans en vertrouwen. Ook ouders spelen daarin een belangrijke rol. “Het is geen wedstrijd,” zegt hij over digitale vaardigheden. “De pedagogische relatie is de belangrijkste factor. Door in gesprek te blijven met scholen, kunnen ouders bijdragen aan een gezonde omgang met technologie. Het gaat uiteindelijk om het welzijn van leerlingen, en dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.”

DE STAAT VAN DE OUDER

HOOFDSTUK 5

ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI)

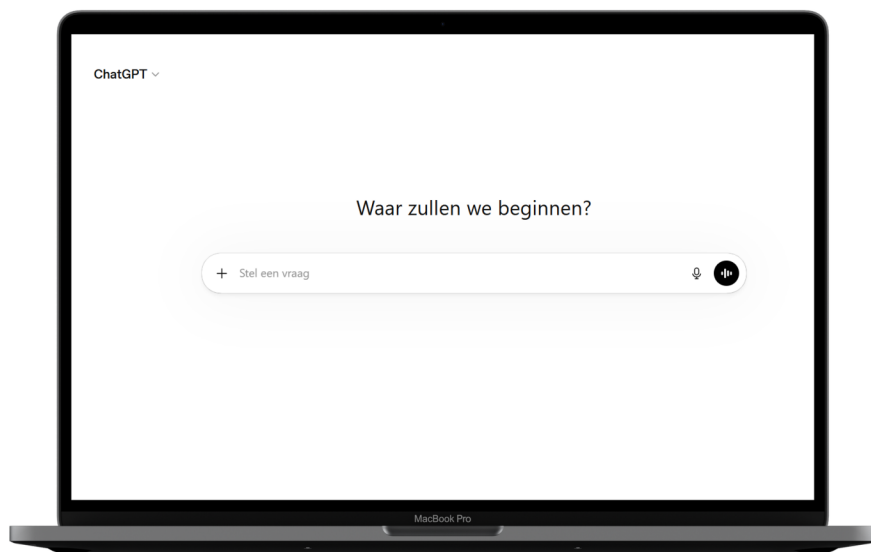
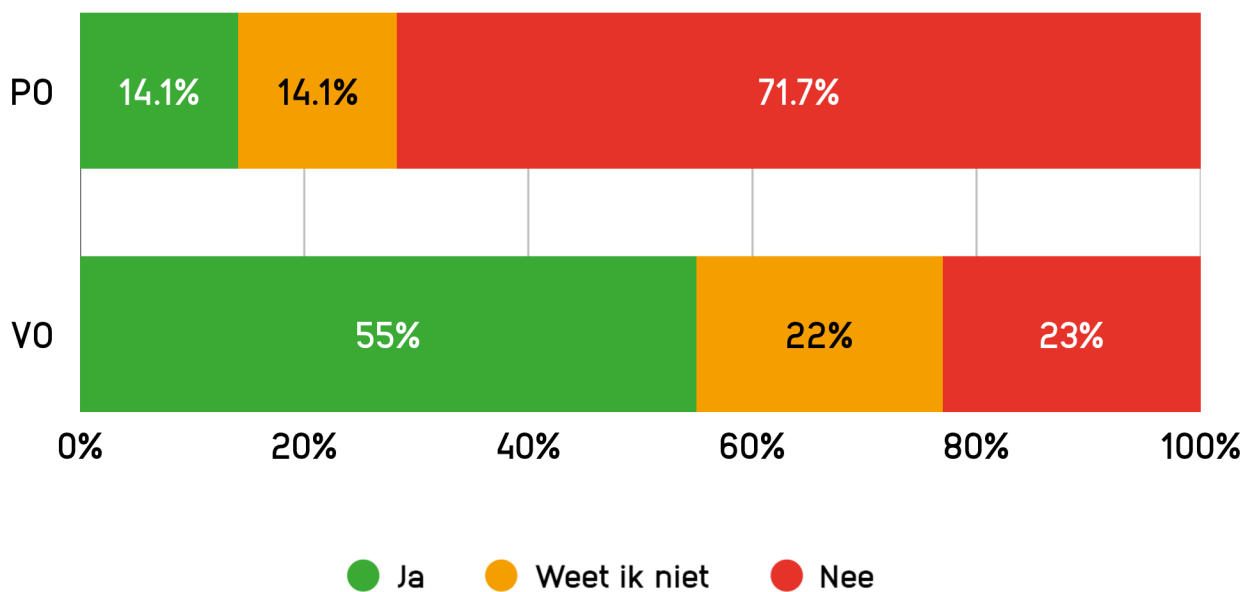
De opkomst van Artificial Intelligence (AI) heeft veel veranderd en blijft ook nu het onderwijs verder in beweging zetten. Programma's zoals ChatGPT, Sora en Gemini kunnen zelf teksten of plaatjes maken. Daardoor kunnen ze een handig hulpmiddel zijn voor leerlingen én leraren. Tegelijkertijd brengen ze ook risico's met zich mee. Hier ligt in maatschappelijke discussies vaak de nadruk op. Hoewel veel ouders zich bewust zijn van de risico's van AI, zien zij hier ook duidelijke voordelen van in het onderwijs. Dit kan voor lastige dilemma's zorgen, waar zowel ouders als scholen mee te maken hebben.

AI GEBRUIKEN VOOR SCHOOLWERK

In het basisonderwijs gebruiken de meeste kinderen (nog) geen AI voor hun schoolwerk. Het onderwerp speelt daar nog niet zo. Dat verandert zodra kinderen naar het voortgezet onderwijs gaan. Daar komt AI-gebruik veel vaker voor. Meer dan de helft van de ouders zegt dat hun kind in het voortgezet onderwijs wel eens AI gebruikt voor schoolwerk.

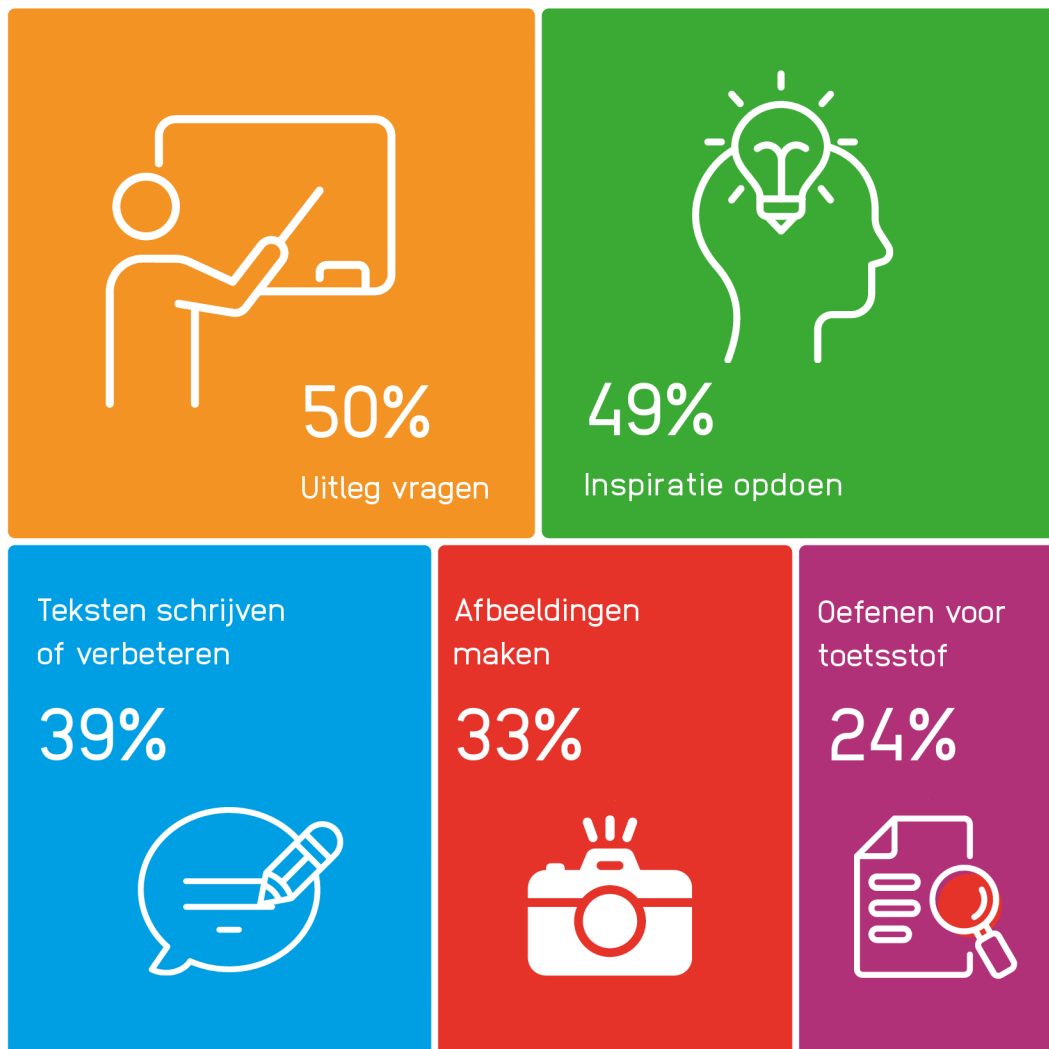
Gebruikt jouw kind wel eens AI voor schoolwerk?

AI ALS HULPMIDDEL EN INSPIRATIEBRON

Er wordt veel gesproken over hoe kinderen AI op een verkeerde manier gebruiken voor hun schoolwerk. Bijvoorbeeld door een chatbot hun huiswerk te laten maken of werkstukken te laten schrijven. Ons onderzoek laat een ander beeld zien. Volgens ouders gebruiken veel kinderen AI juist om hun leerproces te ondersteunen. De helft van de kinderen die wel eens AI gebruikt voor schoolwerk, gebruikt het om inspiratie op te doen en/of om uitleg te vragen.

- Nieuwe chat
- Chats doorzoeken
- Afbeeldingen
- Apps
- Diepgaand onderzoeken
- Codex
- GPT's
- Mobile
- Video AI by invideo
- GPT's verkennen

ChatGPT ▾

"Als dingen makkelijker/beter kunnen door AI te gebruiken, dan heb ik daar geen moeite mee. Zolang er maar altijd echte mensen meekijken/controleren. En leerlingen leren dat AI niet blindelings te vertrouwen is."

"Ik snap wat je zegt, maar ik vind dat het wel of niet gebruiken niet alleen om het hoe moet gaan, maar vooral ook over het waarom. Waarom zou je het gebruiken en wat zijn de nadelen? En mag een leerling daar zelf een keuze in maken, of wordt het verplicht?"

"Ik vind het belangrijk dat kinderen leren hoe om te gaan met AI. Hoe het werkt, dat ook heel veel niet klopt, et cetera. Het is belangrijk dat ze leren om zelf na te denken, want ze komen toch terecht in een wereld waar dit van toepassing gaat zijn. Het is een beetje zoals seksuele voorlichting en je rijbewijs halen. Je laat toch ook niet iemand in een auto rijden die geen rijlessen heeft gehad?"

Dat is wel een sterk punt. Net als digitaal lesmateriaal, gaat het om inhoud en het gebruik ergens van. School leert leerlingen bar weinig over hoe AI eigenlijk werkt en hoe je er effectief en verantwoord mee omgaat. Heb het idee dat school geen idee heeft."

+ Stel een vraag

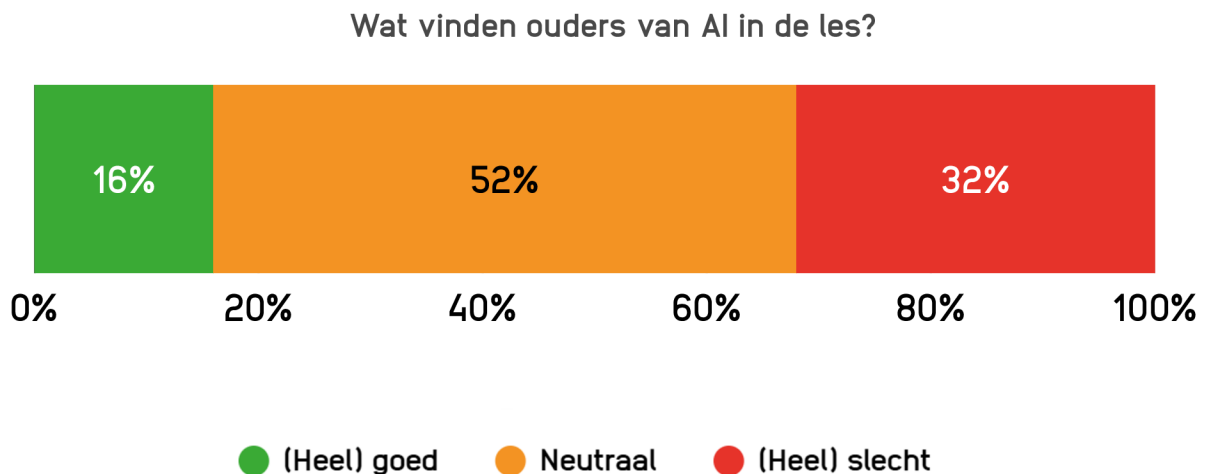
Nieuwe versie van GPT beschikbaar - ga door met chatten als je de oude versie wilt gebruiken of start een [nieuwe chat](#) voor de nieuwste versie.

WAT VINDEN OUDERS VAN AI IN DE LES?

De meningen van ouders over AI-gebruik in de les zijn verdeeld. Sommige ouders staan positief tegenover het gebruik van nieuwe technologie. Andere ouders vragen zich af of kinderen wel begrijpen dat AI fouten kan maken. Leren ze nog zelf nadenken? Veel ouders zijn zich bewust van de kansen én de risico's, waardoor zij geen uitgesproken mening hebben over AI-gebruik in de les.

Toch hebben ouders, ondanks verschillen in mening, opvallend veel hetzelfde te zeggen. Het maakt niet uit of ouders voor of tegen AI in het onderwijs zijn: wat zij met elkaar gemeen hebben, is dat ze het belangrijk vinden dat kinderen goed leren omgaan met AI en begrijpen wat de risico's en beperkingen ervan zijn.

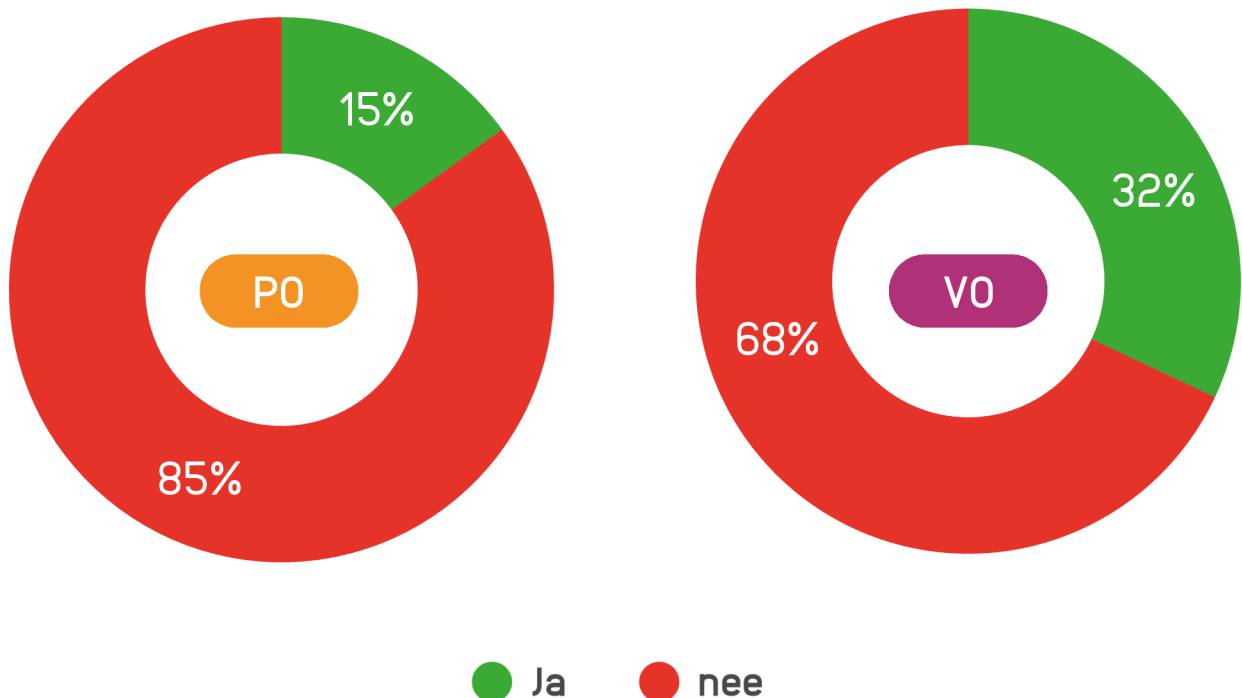

SCHOLEN COMMUNICEREN NAUWELIJKS MET OUDERS OVER AI

Ouders vinden het belangrijk dat kinderen leren hoe ze verantwoord met AI kunnen omgaan, maar scholen laten vaak weinig van zich horen over dit onderwerp. Driekwart van de ouders laat weten dat de school van hun kind niet communiceert met ouders over het gebruik van AI op school.

Die stilte is het grootst in het basisonderwijs, maar ook in het voortgezet onderwijs lijken veel scholen niet actief bezig te zijn met het gebruik van AI op school. Daardoor weten veel ouders niet goed welke regels er gelden, hoe leraren AI gebruiken in de klas of op welke manier kinderen hierbij worden begeleid.

Communiqueert school met jou over het gebruik van AI op school?

CONCLUSIE

Hoewel er in discussies vaak nadruk wordt gelegd op de negatieve kanten van AI in het onderwijs, laat ons onderzoek zien dat ouders daar genuanceerder over denken. Veel ouders maken zich inderdaad zorgen over de nadelen en risico's van AI-gebruik in het onderwijs. Tegelijkertijd zien ze dat AI hun kind helpt en ondersteunt in het leerproces. Veel ouders benadrukken dan ook dat zij het belangrijk vinden dat kinderen leren op een goede manier met AI om te gaan en zich bewust worden van de beperkingen ervan.

De uitdaging voor scholen ligt dus niet alleen in het beperken van risico's, maar vooral in het vinden van manieren om kinderen verantwoord, bewust en effectief met AI te leren omgaan. Transparante communicatie richting ouders over dit thema lijkt voor veel scholen een eerste stap te zijn.

GEBRUIK AI IN HET ONDERWIJS

Onderzoek ministerie van Onderwijs

Terwijl ouders vooral kijken naar wat AI betekent voor het leren van hun kinderen, blijkt uit recent onderzoek van het ministerie van OCW* dat leraren zelf nog volop bezig zijn met het verkennen van de rol die AI kan spelen in hun werk. Veel leraren zijn positief over de praktische voordelen. AI kan tijd besparen, helpt bij administratieve taken en ondersteunt bij het voorbereiden van lessen en het bedenken van lesmateriaal. In een sector waarin werkdruk een aanhoudend thema is, wordt deze ondersteuning vaak als waardevol ervaren.

Tegelijkertijd maken leraren zich zorgen over de mogelijke effecten van AI op de ontwikkeling van leerlingen. Zij noemen onder meer het risico dat leerlingen minder zelf gaan nadenken, dat creativiteit afneemt of dat basisvaardigheden zoals taalvaardigheid onder druk komen te staan. Verder wordt toetsfraude regelmatig genoemd. Het wordt steeds lastiger om te beoordelen of werk echt door de leerling zelf is gemaakt. Het onderzoek laat zien dat veel scholen nog aan het begin staan van AI-implementatie. Leraren geven aan dat zij tijd, kennis en een duidelijke visie missen om AI verantwoord in te zetten. Ethische vragen spelen een rol, zoals hoe er met leerlingdata wordt omgegaan en welke positie grote technologiebedrijven innemen binnen het onderwijs.

Deze combinatie van onzekerheden kan verklaren waarom scholen nog weinig communiceren met ouders over AI-gebruik. Leraren en schoolleiders hebben vaak simpelweg nog geen heldere antwoorden of uitgewerkt beleid. Ze wachten op duidelijke richtlijnen of ondersteunende kaders, terwijl ook de negatieve toon in de media een drempel vormt om het gesprek te openen. Het onderzoek laat daarmee zien dat AI in het onderwijs niet alleen vraagt om nieuwe vaardigheden, maar ook om heldere kaders en gezamenlijke richting. Scholen kunnen daarmee ouders op een zorgvuldige en transparante manier betrekken bij deze ontwikkelingen.

*AI in het onderwijs: Rapport OCW Onderwijscommunity (30 mei 2025). Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

A photograph of three children in school uniforms looking at a computer monitor. The child in the center is a girl with dark hair, wearing a white lace-trimmed blouse and a dark vest. She is pointing at the screen. To her left is a girl with long brown hair, also in a white blouse. To her right is a boy with short brown hair, wearing a dark jacket. The background is a bright, slightly blurred classroom setting.

DE STAAT VAN DE OUDER

HOOFDSTUK 6

DIGITALE VAARDIGHEDEN

Kinderen groeien op in een wereld vol schermen. Thuis ligt vaak een laptop of tablet, en bijna elk kind weet hoe een smartphone werkt. Op school spelen digitale middelen ook een steeds grotere rol. Het is dan ook belangrijk dat kinderen leren hoe zij verantwoord met deze technologie kunnen omgaan. Voor ouders kan het soms lastig zijn om hun kind daarbij te helpen. Veel ouders geven aan dat ze graag meer vaardigheden willen opdoen, zodat ze hun kind beter kunnen begeleiden in de digitale wereld.

LEREN OMGAAN MET COMPUTERS OP SCHOOL

Op school doen kinderen verschillende digitale vaardigheden op. Ze leren hoe ze een computer of tablet kunnen gebruiken, hoe ze informatie opzoeken op internet en hoe ze programma's zoals Word kunnen inzetten voor schoolopdrachten.

De meeste ouders zien dat hun kind op school wel iets leert over digitale vaardigheden, maar niet iedereen vindt dat dit genoeg is. Bijna een kwart van de ouders mist nog aandacht voor dit onderwerp en vindt dat school hier meer mee zou moeten doen.

Welke digitale vaardigheden leert jouw kind op school?

Leert je kind genoeg digitale vaardigheden op school?

DE NIEUWE KERNDOELEN DIGITALE GELETTERDHEID

Veel ouders vinden dat scholen meer aandacht mogen besteden aan digitale vaardigheden. Daarom is het goed nieuws dat 'digitale geletterdheid' een verplicht onderdeel van het lesprogramma wordt. Het ministerie van OCW heeft daarvoor nieuwe kerndoelen geformuleerd. Deze bevatten een beschrijving van wat alle kinderen op school moeten leren over de digitale wereld.

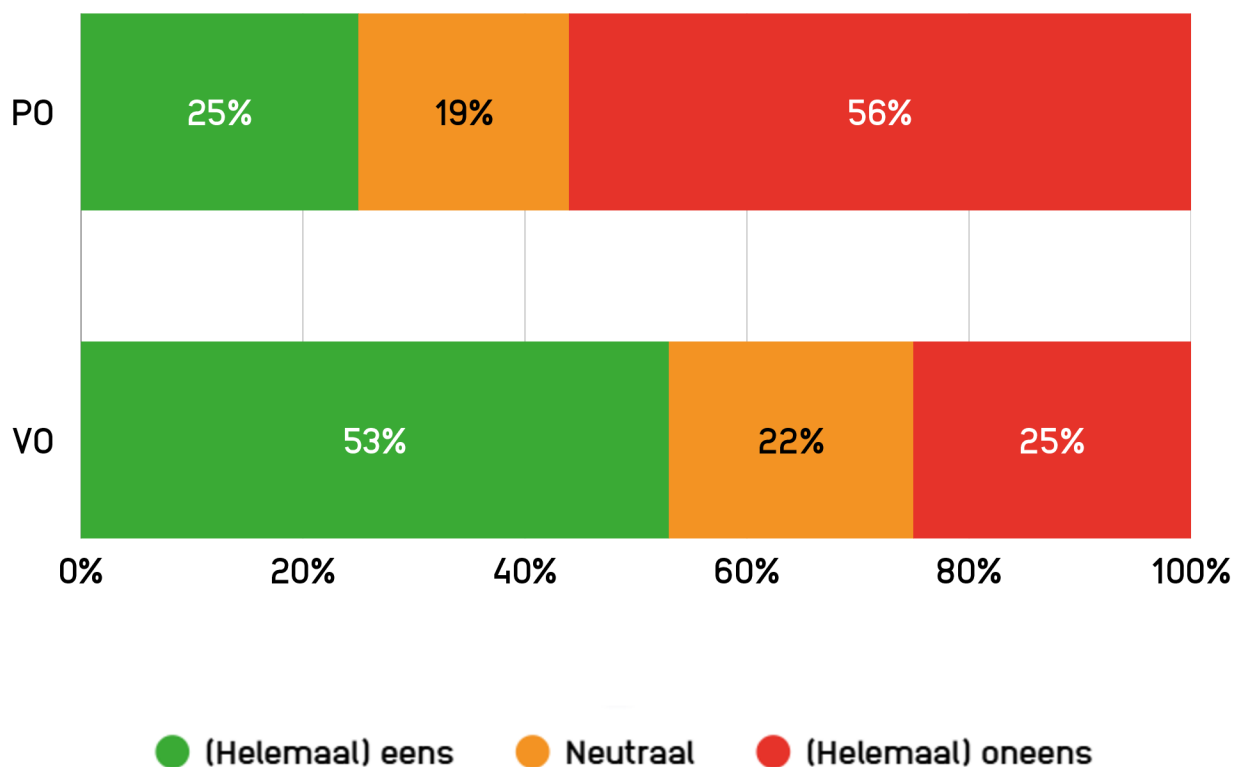
De vernieuwde kerndoelen bestaan uit drie verschillende domeinen. In praktische kennis en vaardigheden leren leerlingen digitale technologie, media en AI veilig en effectief gebruiken. Het domein ontwerpen en maken gaat over het creëren van digitale producten, bijvoorbeeld door te programmeren. In de gedigitaliseerde wereld staat het kritisch nadenken over de invloed van technologie centraal. Met deze drie domeinen krijgen scholen een helder kompas dat hen helpt om digitale geletterdheid op een doordachte manier in hun onderwijs te verankeren.

DIGITALE VAARDIGHEDEN VAN OUDERS EN KINDEREN

Veel ouders zien hun kind met de dag handiger worden achter een scherm. In de basisschoolleeftijd ervaren ouders vaak dat zij zelf nog goed kunnen aansluiten bij de kennis en vaardigheden van hun kind. In het voortgezet onderwijs, wanneer kinderen ouder worden en meer ervaring opdoen met apparaten en het internet, verandert dit beeld. Dan ziet meer dan de helft van de ouders dat hun kind hen op digitaal gebied voorbij begint te streven.

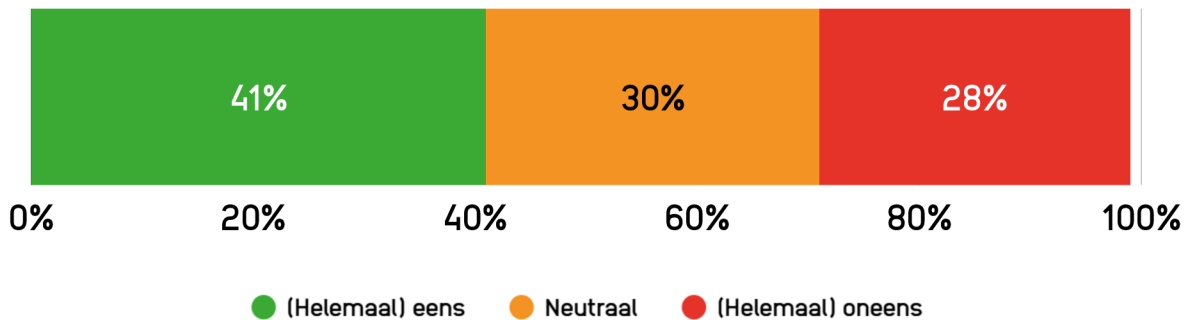
Stelling: Mijn kind heeft betere digitale vaardigheden dan ik.

ouders willen zelf ook bijleren

Kinderen doen zoveel online dat veel ouders zelf beter willen begrijpen hoe de digitale wereld werkt. Bijna de helft van de ouders zou graag meer vaardigheden hebben om hun kind te helpen. Vooral ouders die merken dat hun kind digitaal vaardiger is dan zijzelf, hebben behoefte aan extra ondersteuning. 58% van deze ouders laat weten dat zij graag meer digitale vaardigheden willen ontwikkelen. Onder ouders die zichzelf minstens even digitaal vaardig vinden als hun kind leeft de wens om bij te leren ook.

Ik zou graag meer vaardigheden hebben om mijn kind te helpen in de digitale wereld.

CONCLUSIE

Veel kinderen leren op school digitale vaardigheden, zoals omgaan met computers, online informatie zoeken en programma's als Word en Excel gebruiken. Toch vindt een kwart van de ouders dat er op school onvoldoende aandacht wordt besteed aan het ontwikkelen van deze vaardigheden. Vooral nu kinderen steeds vaker en op steeds meer manieren met digitale middelen werken, groeit de verwachting dat het onderwijs hen daarbij goed ondersteunt.

De rol van ouders verandert naarmate hun kinderen ouder worden. Veel ouders merken dat hun kind hen digitaal begint in te halen, zeker wanneer hun kind naar het voortgezet onderwijs gaat. Dat maakt dat ouders zelf willen bijleren. Veel ouders willen hun eigen digitale vaardigheden verbeteren zodat zij hun kind beter kunnen helpen in de digitale wereld. Dit laat zien dat digitale ontwikkeling niet alleen een uitdaging is voor kinderen en scholen, maar ook voor ouders die hun kind graag goed willen begeleiden.

DE STAAT VAN DE OUDER

HOOFDSTUK 7

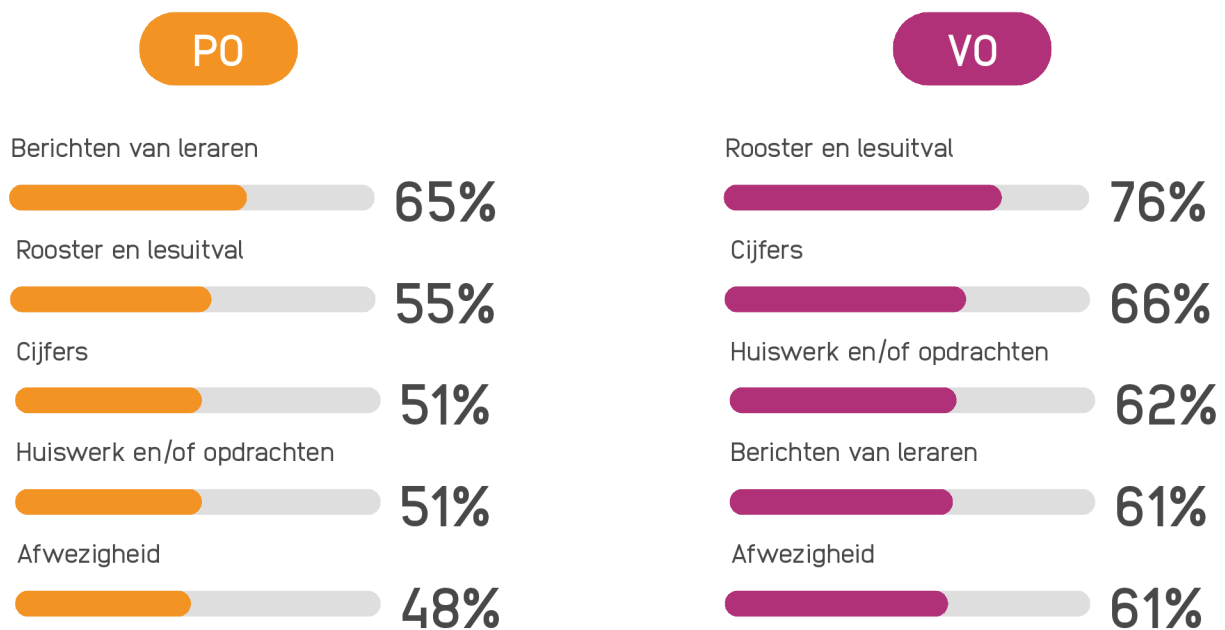
LEERLINGVOLGSYSTEMEN

Leerlingvolgsystemen zoals Magister en ParnasSys zijn inmiddels niet meer weg te denken uit het onderwijs. Voor ouders zijn ze een soort digitaal raam in het lokaal. Je kunt op elk moment even meekijken hoe het met je kind gaat. Een snel kijkje in de app vertelt je of je kind op school is, welke lessen er uitvallen en of er nieuwe berichten van leraren klaarstaan. Dat kan rust en overzicht geven, maar die constante toegang tot informatie heeft volgens sommige ouders ook nadelen.

WAT OUDERS GRAAG WILLEN WETEN

Als je ouders vraagt wat zij het liefst willen zien in zo'n leerlingvolgsysteem, dan noemen de meesten het rooster. Vooral in het voortgezet onderwijs is dat iets waar veel ouders zicht op willen hebben. Welke lessen heeft mijn kind vandaag, en valt er misschien iets uit? Berichten van leraren zijn voor veel ouders ook waardevol, net als informatie over cijfers, huiswerk of afwezigheid. Toch zegt ook 7,5% van de ouders liever helemaal geen informatie te willen zien in het leerlingvolgsysteem.

ALTIJD ZICHT OP SCHOOLRESULTATEN

Op veel scholen kunnen ouders alle cijfers van hun kind direct volgen. De meesten vinden dat (heel) goed. Het geeft hen een duidelijk beeld van hoe hun kind ervoor staat en of extra ondersteuning nodig is. Er zijn ook ouders die het niet fijn vinden om direct alle cijfers van hun kind te kunnen zien. Zij vinden dat kinderen de ruimte moeten krijgen om zelf te vertellen hoe het gaat op school. Dat wordt lastiger als ouders al op de hoogte zijn van alle cijfers.

Merel de Jong
Klas 3c

ALLE CIJFERS INZIEN?

 Agenda

 Huiswerk

 Afwezigheid

 Cijfers

 Berichten

 Mededelingen

 Studiewijzers

JA, GRAAG!

“Het is fijn om op hoogte te zijn van hoe het gaat op school. Als kinderen last hebben van cijfer- en prestatiestress, dan ligt dat aan een veelheid van factoren en niet per se aan het feit dat ouders cijfers kunnen inzien.”

LIEVER NIET

“Ik vind dat mijn kind als eerste op de hoogte moet kunnen zijn van cijfers. En vervolgens zelf de afweging moet kunnen maken om cijfers te delen.”

JA, GRAAG!

“Onze dochter haalt meestal goede punten, maar als ze moeite heeft met een vak, is het lastig voor haar om dit zelf aan te kaarten. Wij kunnen het gesprek op gang brengen, zodat een oorzaak of oplossing makkelijker te vinden is.”

LIEVER NIET

“De verleiding om als helikopterouder alles te controleren is groot, maar kinderen moeten leren communiceren en zelf hun weg vinden. Als alles al gecontroleerd wordt, hoe kunnen ze dan vaardigheden ontwikkelen?”

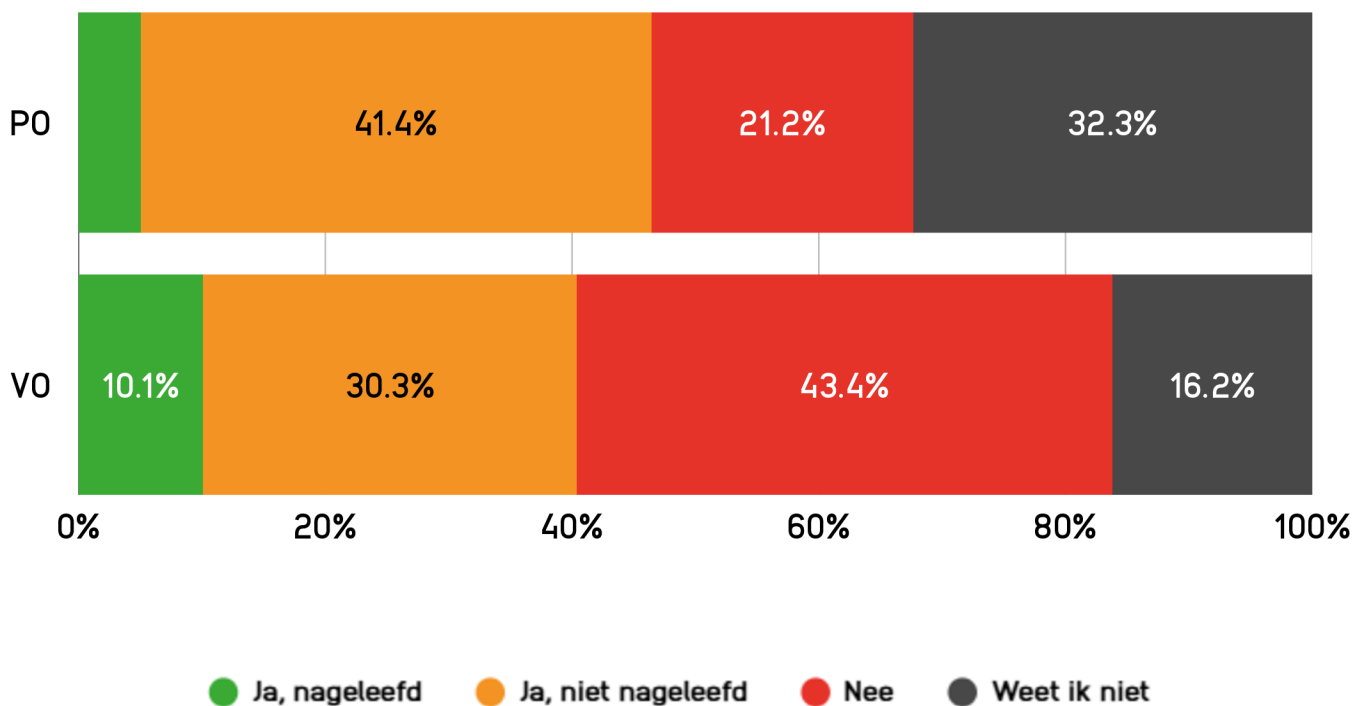

AFSPRAKEN OVER HET PUBLICEREN VAN CIJFERS

Niet alleen ouders, maar ook scholen gaan op verschillende manieren om met het leerlingvolgsysteem. In het voortgezet onderwijs hebben veel scholen afspraken gemaakt met leraren over wanneer cijfers online komen. Meestal werkt dat goed, maar sommige ouders merken dat die afspraken niet altijd worden gevolgd.

In het basisonderwijs is dat anders. Daar zijn vaak juist géén duidelijke afspraken. Daardoor ontstaat er een duidelijke variatie. Sommige scholen kiezen voor vaste momenten waarop alle cijfers worden bijgewerkt, terwijl andere scholen leraren meer vrijheid geven om dit zelf te bepalen. Voor ouders betekent dit dat de manier waarop en het tempo waarin informatie gedeeld wordt per school, en soms zelfs per leraar, kan verschillen.

Zijn er op school afspraken gemaakt over wanneer de cijfers gepubliceerd worden?

CONCLUSIE

Leerlingvolgsystemen spelen een grote rol in hoe ouders betrokken blijven bij het onderwijs van hun kind. De meeste ouders vinden het prettig om snel informatie te kunnen zien, bijvoorbeeld over het rooster van hun kind. Het kunnen volgen van cijfers wordt door veel ouders gewaardeerd; een meerderheid vindt het goed dat scholen deze informatie met ouders delen via het leerlingvolgsysteem. Scholen gaan er verschillend mee om. In het voortgezet onderwijs zijn er op veel scholen afspraken gemaakt over wanneer cijfers online gezet worden, maar in het basisonderwijs is dat minder vaak het geval. Daardoor verschilt het per school, en soms per leraar, hoe en wanneer cijfers met ouders gedeeld worden.

TOT SLOT

Dit onderzoek laat zien dat digitalisering inmiddels verweven is met het dagelijkse leven van kinderen, ouders en scholen. Deze ontwikkeling is complexer en meer gelaagd dan vaak wordt gedacht. Ouders zien duidelijke kansen. Sociale media kunnen een bron van plezier, steun en informatie zijn. Digitale leermiddelen kunnen het onderwijs verrijken. Al kan leerlingen ondersteunen in hun leerproces. Toch ervaren ouders onzekerheden, zorgen en praktische knelpunten. Sociale media kunnen kinderen kwetsbaar maken voor nare berichten of druk van anderen. Laptops in de klas leiden soms juist af van de les. Al kan handig zijn, maar ouders vragen zich af of kinderen daardoor nog wel zelf blijven nadenken en of zij begrijpen wat de grenzen van zulke hulpmiddelen zijn.

SAMEN NAVIGEREN IN EEN DIGITALE WERELD

Wat dit onderzoek vooral duidelijk maakt, is dat digitalisering in het onderwijs geen keuze is tussen 'ja' of 'nee'. Het vraagt om bewuste keuzes, duidelijke communicatie en voortdurende afstemming tussen scholen, ouders en leerlingen. Digitale middelen zijn waardevolle hulpmiddelen, maar werken alleen optimaal wanneer de randvoorwaarden kloppen. Denk hierbij aan een goed lesontwerp, heldere afspraken en aandacht voor digitale geletterdheid. Daarom is dit een oproep aan iedereen in en om het onderwijs om actief aan de slag te gaan met deze inzichten. Investeer in het gesprek met ouders over digitalisering, maak als school een visie waarin kansen en risico's een plek krijgen en neem ouders hierin mee. Ondersteun zowel leerlingen als ouders in het ontwikkelen van sterke digitale vaardigheden.

Scholen zoeken nog vaak naar antwoorden. Meninge n zijn nog niet gevormd en regels en afspraken moeten nog worden gemaakt, terwijl de praktijk gewoon doorgaat. Juist daarom is het belangrijk om niet te wachten tot alles duidelijk is. Ga in gesprek met ouders, ook (of misschien juist) als nog niet alles helder is. Door bewust en gezamenlijk met digitalisering om te gaan, kunnen we ervoor zorgen dat dit bijdraagt aan gelijke kansen, rust in de klas en goed onderwijs voor ieder kind.

OVER DE STAAT VAN DE OUDER

Onderzoek Staat van de Ouder

De Staat van de Ouder is een jaarlijkse publicatie van Ouders & Onderwijs. In een groot onderzoek vroegen we ouders naar hun ervaringen met en meningen over digitalisering in het onderwijs. In totaal hebben 975 ouders meegedaan aan dit onderzoek. De resultaten van het onderzoek zijn representatief op het gebied van geslacht, opleidingsniveau en migratieachtergrond.

Onderzoek Mobieltjesverbod

Sinds 2023 voert Ouders & Onderwijs elk jaar een peiling uit in het Landelijk Ouderpanel over hoe ouders denken over het mobieltjesverbod. In 2026 hebben 962 ouders meegedaan aan het onderzoek. De resultaten van het onderzoek zijn representatief op het gebied van geslacht, opleidingsniveau en migratieachtergrond. Deze peiling werd eenmalig uitgebreid met een vraag over het kabinetsplan 'Thuis of in de kluis'. Deze vraag is door 752 ouders beantwoord en is niet representatief.

LANDELIJK OUDERPANEL:

Met het ruim 9.700 ouders tellende Landelijk Ouderpanel brengt Ouders & Onderwijs de mening en ervaringen van ouders over het onderwijs in kaart. Met de resultaten vragen we aandacht voor de positie en mening van ouders en verbeteren we de beschikbare informatie.

OVER OUDERS & ONDERWIJS

Ouders & Onderwijs is er voor alle ouders met kinderen in de schoolgaande leeftijd. We helpen ouders door ze te informeren en adviseren over alles wat met onderwijs te maken heeft. Daarnaast vertegenwoordigen we ouders richting de politiek, de onderwijssector en in de media.

DE STAAT VAN DE OUDER 2026

COLOFON

Projectmanager: Lotte Cats

Projectmedewerker: Nienke de Ruijter

Adviseur: Rianne Tigelaar

Redactie: Eline Jellema

Copy en design: Ramon van Hilten

Ouders & Onderwijs, april 2026